ГОРИ С ВИСОКА КОНСЕРВАЦИОННА СТОЙНОСТ

НА ТЕРИТОРИЯТА НА ТП „ДГС - МЪГЛИЖ"

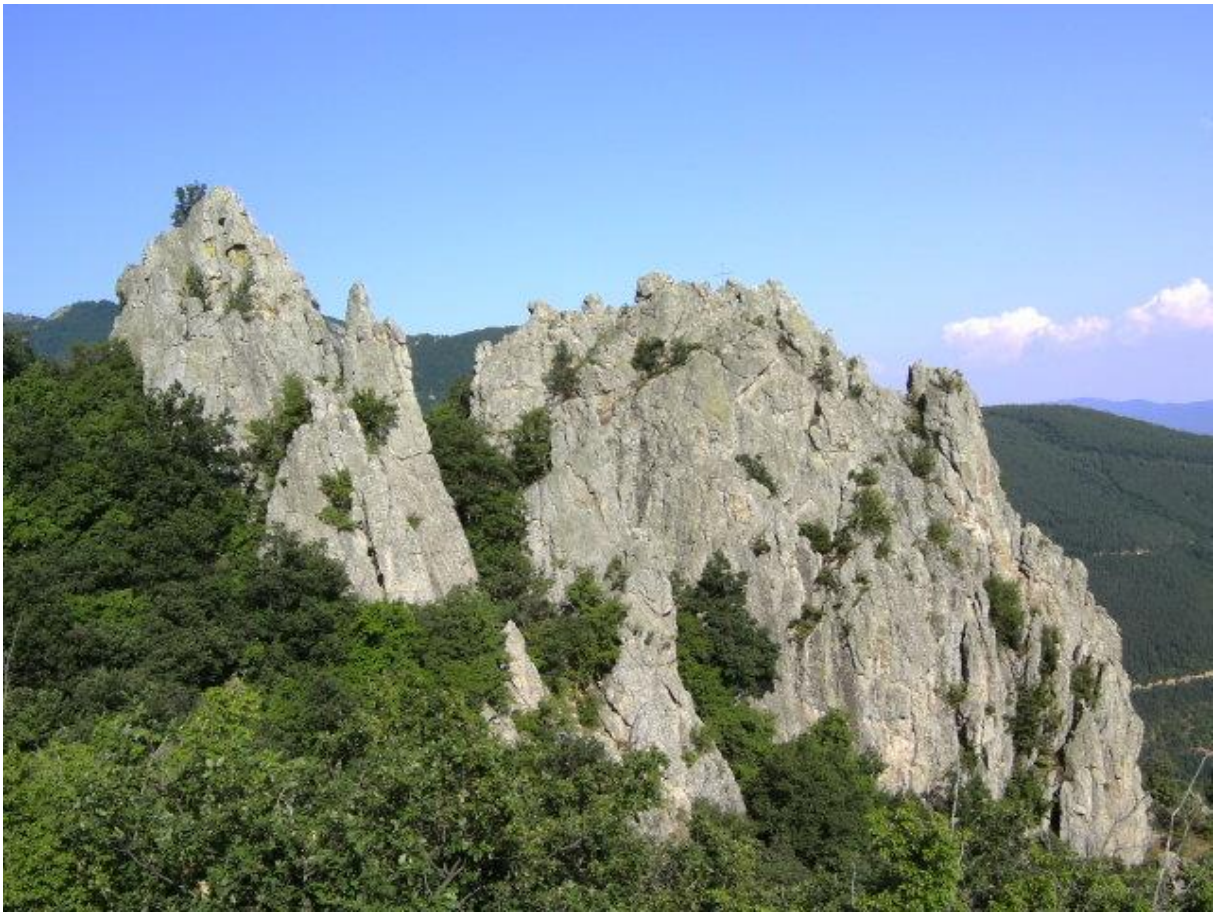

Мъглиж

Ноември 2016 год.

Настоящото проучване е извършено, във връзка с определяне на горите с висока консервационна стойност (ГВКС) за територията на Държавно горско стопанство (ДГС) „Мъглиж” и в изпълнение на Принцип 9 от стандарта за сертификация управлението на гори по схемата на FSC. Инвентаризацията и проучванията са направени съгласно указанията на Националното ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност, изготвено от WWF - DCP.

В Националното ръководство е дадена дефиниция за ГВКС, включваща в себе си шест различни характеристики на гората или комбинации от тях, които определят нейната консервационна стойност. В общ план Ръководството дава и насоки за управление и стопанисване, които ще запазят или повишат тези консервационни стойности. При разработката на настоящия документ, екипът се е водил изцяло от определенията, праговете и оценките посочени в Националното ръководството. Съответните дефиниции са адаптирани конкретно за земите и горите от горския фонд, управлявани от ТП ДГС „Мъглиж”. Посочените указания за стопанисване и мониторинг са разписани конкретно и съобразно спецификата на горите и начина им на управление на проучваната територия. Разработени са всички консервационни стойности, установени на територията на горското стопанство. Инвентаризацията на ГВКС, свързани с наличието на редки, застрашени и изчезващи видове е продължителен процес излизащ извън рамките на един сезон. Препоръчва се базата данни за разпространението на тези ВКС да бъде постоянно актуализирана от персонала въз основа на периодични техни наблюдения.

Общата площ на ТП ДГС Мъглиж е 25839,4 ха, от която държавните горски територии са **24305,5 ха** или 94 % от общата площ. Разпределението по видове на останалата собственост е: общински горски фонд – 96,2 ха, гори стопанисвани временно от общината – 308,5 ха, гори на частни физически лица - 1002,4 ха и 126,8 ха гори и земи на юридически лица.

Държавно горско стопанство "Мъглиж" заема част от южните склонове на Централна Стара планина и част от северните склонове на Сърнена Средна гора. Територията му се намира в североизточната част на Старозагорска област. На север граничи с ДГС "Плачковци"; на изток с ДГС Гурково", на юг с ДГС "Стара Загора" и на запад с ДГС „Казанлък”. ТП ДГС "Мъглиж" контролира, стопанисва и опазва горския фонд на територията на цялата Община Мъглиж, включваща град Мъглиж и селата Борущица, Селце, Тулово, Дъбово, Сливито, Ветрен, Зимница, Шаново, Юлиево и Ягода и част от горския фонд на Община Николаево, включваща село Елхово. Лесистостта на района е 56,0%, в т.ч. 52,4% на държавните територии.

Горите на стопанството по форма наподобяват трапец с дължина при основата 22 км (изток-запад) и височина (север-юг) около 27 км. Релефът на стопанството е много разнообразен и богат на теренни форми. Старопланинският масив е изразен с характерните за среднопланинския релеф форми - високо издигнати билни заравненост с южно изложение, набраздени от широки слабо вкопани долинни врязвания, които преминават в стръмни склонове и дълбоки разчленения. Релефът на другия дял от територията на стопанството - Средногорския - е нископланински, но се срещат места с надморска височина до 900 м (вр.Морулей - 895 м н.в.) Това е част от Сърнена Средна гора, северните склонове на която са заети от хълмисти равнини и разчленени плата с надморска височина от 200 до 400 м, които на места достигат до километър от коритото на р.Тунджа. Средната надморска височина на дървопроизводителната площ на стопанството е 720 м. По отношение на наклоните, теренът на стопанството е разнообразен. Преобладават стръмните - 49,7% и наклонените терени-25,0%. Равните и полегати терени заемат малка част-5,6% и се срещат предимно около р.Тунджа.Територията на ТП ДГС „Мъглиж” попада във водосбора на средното течение на р.Тунджа, която протича от запад на изток. От Стара

планина в р. Тунджа се вливат три големи притока – р.Мъглижка(Селченска река), р.Борущенска и Крива река.

Според класификационната схема на Събев и Станев „Климатични райони на България и техния климат – 1963 година", територията на ТП ДГС Мъглиж попада в Европейско-континенталната климатична област и две подобласти: 1) умерено-континентална подобласт, планински район и 2) преходно-континентална подобласт, с два района – задбалканско-нископланински район и район на източните задбалкански полета.

Хидрографската мрежа в горския фонд е добре изразена. Площите от горския фонд на ТП ДГС Мъглиж са части от водосбора на р.Тунджа. След като напуснат планината и навлязат в долината на р.Тунджа, те отлагат наноси, запълват леглата си и при прииждане се разливат върху съседните земи.

Типът на месторастене се разглежда като основна таксаномична единица, формирана под въздействиетона климатичните, хидроложките условия и релефа. Той представлява горски площи с приблизително еднакъв лесорастителен ефект и относително еднакви условия, които обуславят и еднородност в състава и продуктивността на дървесната растителност. В района на ТП ДГС Мъглиж съгласно използваната методика за определяне на типовете горски месторастения са определени 28 типа месторастения.

Разнообразието на релефа, почвите и климата, са важни предпоставки за широкото флористично разнообразие на територията на ДГС "Мъглиж". Защитените местности "Мъглижки клисура", "Туловска курия", "Юлиевска курия" и "Ветренска курия", както и природните забележителности "Малкият скок", "Големият скок", "Момите", "Войнишки камък", "Чепелев камък" и "Топлата дупка", могат да задоволят интереса не само на специалистите, но и на всички любители на природата. Разнообразието на релефа, климата, растителността и основната скала са създали известна пъстрота на почвените типове и подтипове на територията на стопанството, където са установени почвите алувиална, канелена горска, кафява горска светла, кафява горска преходна, кафява горска тъмна и чернозем смолница. Характерът на релефа – преобладаващо планински, предполага повече от половината от територията на общината да бъде горски територии. Южните склонове на Стара планина, намиращи се на територията на община Мъглиж, са заети от широколистна растителност. Ниският пояс (до 700-800 м н.в.) е зает от дъбови и габърови гори, а над 800 м. н. в. е поясът, зает от букови гори. Лесистостта тук е по-слаба в сравнение с тази по северните склонове на Стара планина. Част от горите - особено габъровите и частично дъбовите, са издънкови.

Общият запас от дървесина (с клони) на територията на Държавно горско стопанств гр. Мъглиж днес възлиза на 4 529 600 куб.м. Най-разпространените дървесни видове са букът; зимният дъб, по-малко разпространение имат благунът, церът, летният дъб, келявия габър, косматия дъб. Мащабните залесявания от близкото минало са довели до значително присъствие на иглолистните видове - основно бял бор, черен бор и смърч, като те съставляват една трета от насажденията на територията на стопанството.

Територията на стопанството е обект на туризъм и курортолечение, особено насажденията в Старопланинската част. Санаториума за белодробни заболявания в Радунци допълва картината на един курортен край, който гората прави още по-привлекателен.

Ловното стопанство създава условия за допълнителни доходи, чрез отстрел на дивеч за месо и ловни трофеи, а така също и за валутни постъпления. Общо за десетилетието в ДГС „Мъглиж" е предвидено да се залесят 749 ха .За добиване

на необходимия посадъчен материал ДГС разполага със семепроизводствени насаждения с обща площ 489,5 ха. Залесяването се извършва само чрез садене на стандартни фиданки, за производството им стопанството разполага със собствен разсадник с площ от 208 дка.

Горското стопанство със своите икономически, екологически и социални функции е от съществено значение и играе важна роля за устойчевото развитие на общините.

Основната част от горите на територията на ТП ДГС „Мъглиж" са включени в различните категории ВКС. В някои случаи един и същи подотдел попада в повече от една консервационна стойност. Това прави гората в този подотдел особено значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани консервационни стойности. В такива случаи се прилагат препоръките и ограниченията за стопанисване и мониторинг, които имат най-строг режим по отношение на прилагането на горскостопанските дейности.

По време на процеса на идентификация на ГВКС за територията на ТП ДГС „Мъглиж", екипът работи в тясно сътрудничество с ръководството на горскостопанската единица. Ръководният състав е преминал теоретично обучение за основните принципи по прилагането на методиката на Националното ръководство по определяне, управление и мониторинг на гори с висока консервационна стойност.

През периода на проучванията са проведени консултации с представители на местните власти и сдружения за определяне на значимите за местните общности горски територии и съгласуване на режимите за стопанисване. По време на срещите те са информирани за проучването и за основните принципи на горите с висока консервационна стойност и е потърсено тяхното мнение относно възможностите за прилагане.

Препоръчително е при промени в новия лесоустройствен проект на ТП ДГС „Мъглиж" да се интегрират резултатите от изследването и препоръчаните горскостопански мероприятия в него. Това ще допринесе за по-добро и екологосъобразно стопанисване на горските екосистеми в района.

ВКС 1. ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, В КОИТО СА СЪСРЕДОТОЧЕНИ ГЛОБАЛНО, РЕГИОНАЛНО ИЛИ НАЦИОНАЛНО ЗНАЧИМИ СТОЙНОСТИ ЗА БИОРАЗНООБРАЗИЕТО (НАПР. ЕНДЕМИЗЪМ, ЗАСТРАШЕНИ ВИДОВЕ, РЕФУГИИ)

При определянето на тази ВКС се прави оценка на управлението на ТП ДГС „Мъглиж", свързано с опазването на биологичното разнообразие и защитените територии и зони. Извършва се инвентаризация на важните за района видове с

природозащитна стойност, както и въздействието на лесовъдските дейности върху тях и техните местообитания.

На национално ниво в ръководството за страната са определени следните компоненти:

- Защитени територии и защитени зони
- Застрашени, изчезващи и ендемични видове
- Критични концентрации на видове

ВКС 1.1 ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

В България за ГВКС се смятат всички защитени територии, както следва:

1.Горски територии (ГТ) в резервати, поддържани резервати, национални паркове, защитени местности, природни забележителности, обявени по ЗЗТ;

2.ГТ в природни паркове попадащи в зони предназначени за опазване на биологичното разнообразие определени с плановете за управление или паркоустройствените проекти по реда на Закона за горите (ЗГ);

3.ГТ в природни паркове които нямат устройствени документи;

4.ГТ попадащи в защитени зони обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР).

1.1.1. На територията на ТП ДГС „Мъглиж“ има обявени единадесет защитени територии (ЗТ), които отговарят на т.1 от ВКС 1.1. По смисъла на Закона за защитените територии има обявени четери защитени местности (ЗМ) и седем природни забележителности (ПЗ). Защитените територии са с обща площ 536,7 ха. Подробни данни за защитените територии в ДГС Мъглиж са посочени в Таблица 1.

Таблица 1. Данни за защитените територии, попадащи в границите на ДГС Мъглиж

Защитена територия	**Площ** /ha/	**Отдел/под отдел**	**Землище**	**Заповед за обявяване/ ограничения**	**Заповед за прекатегоризация**	**Цел на обявяване**
ПЗ "Малкият скок"	1,0	219-1	Гр.Мъглиж	№3039/03.10.1974 год. на МГОПС Забрана за сечи	Заповед № РД-950/28.12.2007г. на	Опазване на водопад по течението на

				и изкореняване на растения;паша; лов и разваляне на леговища и гнезда;откриване на кариери	МОСВ	р.Селченска
ПЗ „Големият скок”	1,0	226-5	Гр. Мъглиж	№3796/11.10. 1966 год. на КГПП Забрана за откриване на кариери;риболовът и ловът;прокарването на пътища,строежи на сгради;косене на трева, късане на цветя и събиране на билки;палене то на огън и замърсяването на района с отпадъци	Заповед № РД – 437/18.06.2007г.на МОСВ	Опазване водопад на р.Стара река
ПЗ "Момите"	1,0	239-6	Гр. Мъглиж	№3039/03.10. 1974 год. на МГОПС Забрана за сечи и изкореняване на растения;паша;лов и разваляне на леговища и гнезда;откриване на кариери	Заповед № РД-440/18.06.2007г. на МОСВ	Опазване на скално образувание
ПЗ "Винишки камък"	2,5	235-6	Гр. Мъглиж	№3039/03.10. 1974 год. на МГОПС Забрана за сечи и изкореняване на растения;паша;лов и разваляне на леговища и гнезда;откриване на	Заповед № РД-431/18.06.2007г. на МОСВ	Опазване на скално образувание

				кариери		
ПЗ "Чепелев камък"	0,5	211 -1	Гр.Мъглиж	№3039/03.10. 1974 год. на МГОПС Забрана за сечи и изкореняване на растения;паша;лов и разваляне на леговища и гнезда;откриване на кариери		Опазване на скално образувание
ПЗ "Топлата дупка"	1,0	66- д	с. Борущица	№3039/03.10. 1974 год. на МГОПС Забрана за сечи и изкореняване на растения;паша;лов и разваляне на леговища и гнезда;откриване на кариери	Заповед № РД – 433/18.06.2007г. на МОСВ	Опазване на пещера
ПЗ «Група дървета от тис»	0,6	330 в	с.Селце	№3039/03.10. 1974 год. на МГОПС Забрана за сечи и изкореняване на растения;паша;лов и разваляне на леговища и гнезда;откриване на кариери		Опазване на защитен от закона вид
ЗМ "Мъглижка клисура"	236,9	219а,219к, 220-1,225 а,226а,232а ,233а, 233б,233в, 233-1,233-2,233-3,233-4,234-8	Гр. Мъглиж	№309 /10.04.1986 г. на КОПС при МС Забрана за строителство; сечи;разкриване на кариери;влизане,преминаване и паркиране на	Заповед № РД – 945/ 28.12.2007г. на МОСВ	Опазване на характерен ландшафт

				МПС;лов;паша;ползване на сенокосни площи;зарибяване на реки;подхранване на дивеча		
ЗМ "Туловска курия"	72,6	248 а,248б,248в,248г, 248д,248-2,248-3,248-4,248-5,248-6,248-7	с. Тулово	№2593/13.10.1961г. на ГУГ при МС Забрана за сечи, паша на добитък и всякакви други действия, които биха станали причина за повреждането или изсъхването на вековните дървета	Заповед № РД – 852/ 18.09.2002г. на МОСВ	Опазване на остатъци от вековна дъбова гора
ЗМ"Юлиевска курия"	202,9	249а,249б, 249в,249г, 249д,249е, 249-1,249-2,350б,350в,350ж,350з,350и,350к,350л,350м,350н,350-1,350-2;	с. Юлиево	№ РД 836/08.12.2009 год. на МОСВ Забрана за строителство; изграждане на нови отводнителни канали;промяна на начина на трайно ползвоне на земите;паша; палене на огън;увреждането по какъвто и да е наин на вековните дървета		Опазване на една от малкото запазени равнинни дъбови гори по поречието на р. Тунджа.

ЗМ ”Ветренска курия”	16,7	255г,255д	с. Ветрен	№3384/08.12. 1966г. на МГГП Забрана за сечи, паша на добитък и всякакви други действия, които биха станали причина за повреждането или изсъхването на вековните дървета	Заповед № РД – 851/18.09.2002г. на МОСВ	опазване на стара дъбова гора.
Зони за местобитания „Българка”	947.5	330а,330б,330г,330д, 330е,330ж,330з,330и 330к,330л,330м,330н, 330о,330п,330р,330с, 330т,330у,330-1,330-2 330-3,330-4,330-5, 330-6,331а,331б,331в, 331г,331д,331е,331ж, 331з,331и,331-1,331-2 331-3,331-4,331-5, 331-6,331-7,331-8, 332а,332б,332в,332г, 332д,332е,332ж,332з,	Общ. Мъглиж	№ РД-848/08.11.13год.		Опазване на природните местообитания на дивата флора и фаулна

		332и,332-1,332-2,332-3 332-4,332-5,332-6,333а 333б,333в,333г,333д, 333е,333ж,333з,333и, 333к,333л,333м,333н, 333о,333п,333р,333с, 333т,333у,333-1,333-2 334а,334б,334в,334г, 334д,334е,334ж,334з, 334и,334к,334л,334м, 334н,334о,334п,334р, 334с,334-1,334-2,334-3 334-4,334-5,334-6,335а 335б,335в,335г,335-1 335-2,336а,336б,336в, 336г,336д,336е,336ж, 336з,336и,336-1,336-2 336-3,336-4,336-5, 336-				

		6,336-7,337а,337б, 337в,337в,337д,337-1 338а,338б,338в,338г, 338д,338е,338ж,338з, 338и,338-1,338-2,339а, 339б,339в,339г,339д, 339е,339ж,339з,339и, 339к,339л,339м,399н, 339о,339п,339р,339с, 339т,339у,339ф,339х, 339-1,339-2,339-3, 339-4,340а,340б,340в, 340г,340д,340е,340ж, 340з,340и,340к,340л, 340м,340н,340о,340п, 340р,340с,340-1,340-2, 341а,341б,341в,341г, 341д,341е,341ж,341з, 341и,341к,341л,341м,				

		341н,341о,341п,341р,341-1,341-2,341-3,342а,342б,342в,342г,342д,342е,342ж,342з 342и,342к,342л,342м,342н,342о,342-1,342-2 342-3,343а,343б,343в,343г,343д,343е,343ж,343з,343и,344а,344б,344в,344г,344д,344е,344ж,344з,344и,344к,344л,344м,344н,344о,344п,344р,344с,344т,344-1,344-2,344-3,344-4,345а,345б,345в,345г,345д,345е,345ж,345з,345и,345к,345л,345м,345н,345о,345-1 345-2,346а,346б,346в,				

		346-1,346-2,346-3;				
Зони за местобитания ЗМ «Тулово"	74,7		общ. М ъглиж	№ 122/02.03.07год.		Опазване на природните местообитания флора и фаулна
Зони за местобитания "Река Тунджа 1"	294.3		Общ. Мъглиж; общ. Николаево	решение № 122/02.03.07г. на МС	РМС № 881/ 16.11.2010г.	Опазване на природните местообитания флара и фаулна
Зони за местобитания „Централен Балкан"	2876,3	2876,3	Общ. Мъглиж	решение № 122/02.03.2007г.		Опазване на природните местообитания флора и фаулна

1. Природна забележителност „ **Малкият скок"**

Площ: 1,0 хектара

Местоположение:
Област: Стара Загора, **Община:**Мъглиж, **Населено място:** гр. Мъглиж

Попада на територията РИОСВ Стара Загора

Попада на територията на РДГ Стара Загора: ДГС Мъглиж

Документи за обявяване:
Заповед №3039 от 03.10.1974 г., на МГОПС ,бр. 88/1974г. на Държавен вестник

Документи за промяна:
Промяна в площта – Заповед № РД-950 от 28.12.2007г.на МОСВ, бр.32/2008г. на Държавен вестник

Цел на обявяване: Опазване на водопад по течението на р.Селченска

Режим на дейности:
1. Забранява се да се секат, кастрят и повреждат дърветата, както и да се късат или изкореняват всякакви растения
2. Забранява се пашата на добитък през всяко време
3. Забранява се да се преследват и убиват дивите животни и техните малки или да се развалят гнездата и леговищата на същите
4. Забранява се да се разкриват кариери за камъни, пясък и пръст, с което се провежда и изменя естествения облик на местността и включително водните течения
5. Забранява се чупенето, драскането и повреждането по какъвто и да е начин, сталактити, сталагмити и други скални образувания в пещерите
6. Забранява се воденето на интензивни и голи главни сечи
7. Разрешава се воденето на санитарна сеч и изваждане престарелите дървета с влошени декоративни качества

***2. Природна забележителност* „Големият скок"**

Площ: 1,0 хектара

Местоположение:
Област: Стара Загора, **Община:** Мъглиж, **Населено място:**гр. Мъглиж

Попада на територията РИОСВ Стара Загора

Попада на територията на РДГ Стара Загора: ДГС Мъглиж

Документи за обявяване:
Заповед № 3796 от 11.10.1965 г., на КГГП, бр.12/1966 на Държавен вестник

Документи за промяна:
Промяна в площта – Заповед № РД-437 от 18.06.2007г.на МОСВ, бр.61/2007г. на Държавен вестник

Цел на обявяване: Опазване водопад на р.Стара река

Режим на дейности:
1. Забранява се разкриването на кариери, къртене на камъни, копаене на пръст и пясък
2. Забранява се риболова, ловуването, както и гърменето със всякакви оръжия и експлозии
3. Забранява се прокарването на пътища, строеж на сгради, изменението или замърсяването на водните течения
4. Забранява се косенето на тревата, късането на цветята и събирането на билки и горски плодове
5. Забранява се палене на огън, замърсяването на района с отпадъци от храна, както и всякакви действия, които замърсяват или рушат красивия пейзаж около водопада
6. Разрешава се да се провеждат залесителни мероприятия за подобряване на ландшафта около тях
7. Разрешава се в горите да се провеждат санитарна, изборна или групово-изборна сечи, с оглед подобряване украсните и защитни функции на гората
8. Разрешава се прокарването на пътища и алеи и строителството на сгради, необходими за правилнотоползване и стопанисване на защитените природни обекти

***3. Природна забележителност* „Момите”**

Площ: 1,0 хектара

Местоположение:
Област: Стара Загора, **Община:** Мъглиж, **Населено място:** гр. Мъглиж

Попада на територията РИОСВ Стара Загора

Попада на територията на РДГ Стара Загора: ДГС Мъглиж

Документи за обявяване:
Заповед № 3039 от 03.10.1974 г., на МГОПС бр. 88/1974г. на Държавен вестник

Документи за промяна:
Промяна в площта – Заповед № РД-440 от 18.06.2007г.на МОСВ, бр.61/2007г. на Държавен вестник

Цел на обявяване: Опазване на скално образувание

Режим на дейности:
1. Забранява се да се секат, кастрят и повреждат дърветата, както и да се късат или изкореняват всякакви растения
2. Забранява се пашата на добитък през всяко време
3. Забранява се да се преследват и убиват дивите животни и техните малки или да се развалят гнездата и леговищата на същите
4. Забранява се да се разкриват кариери за камъни, пясък и пръст, с което се провежда и изменя естествения облик на местността и включително водните течения
5. Забранява се чупенето, драскането и повреждането по какъвто и да е начин, сталактити, сталагмити и други скални образувания в пещерите
6. Забранява се воденето на интензивни и голи главни сечи
7. Разрешава се воденето на санитарна сеч и изваждане престарелите дървета с влошени декоративни качества

***4. Природна забележителност* „Винишки камък”**

Площ: 2.5 хектара

Местоположение:
Област: Стара Загора, **Община:** Мъглиж, **Населено място:** гр. Мъглиж

Попада на територията РИОСВ Стара Загора

Попада на територията на РДГ Стара Загора: ДГС Мъглиж

Документи за обявяване:
Заповед № 3039 от 03.10.1974 г.,на МГОПС бр. 88/1974г. на Държавен вестник

Документи за промяна:

Промяна в площта – Заповед № РД-431 от 18.06.2007г.на МОСВ, бр.61/2007г. на Държавен вестник

Цел на обявяване: Опазване на скално образувание

Режим на дейности:
1. Забранява се да се секат, кастрят и повреждат дърветата, както и да се късат или изкореняват всякакви растения
2. Забранява се пашата на добитък през всяко време
3. Забранява се да се преследват и убиват дивите животни и техните малки или да се развалят гнездата и леговищата на същите
4. Забранява се да се разкриват кариери за камъни, пясък и пръст, с което се провежда и изменя естествения облик на местността и включително водните течения
5. Забранява се чупенето, драскането и повреждането по какъвто и да е начин, сталактити, сталагмити и други скални образувания в пещерите
6. Забранява се воденето на интензивни и голи главни сечи
7. Разрешава се воденето на санитарна сеч и изваждане престарелите дървета с влошени декоративни качества

5. ***Природна забележителност*** **„Чепелев камък”**

Площ: 0.5 хектара

Местоположение:
Област: Стара Загора, **Община:** Мъглиж, **Населено място:** гр. Мъглиж

Попада на територията РИОСВ Стара Загора

Попада на територията на РДГ Стара Загора: ДГС Мъглиж

Документи за обявяване:
Заповед № 3039 от 03.10.1974 г.,на МГОПС бр. 88/1974г. на Държавен вестник

Цел на обявяване: Опазване на скално образувание

Режим на дейности:
1. Забранява се да се секат, кастрят и повреждат дърветата, както и да се късат или изкореняват всякакви растения
2. Забранява се пашата на добитък през всяко време
3. Забранява се да се преследват и убиват дивите животни и техните малки или да се развалят гнездата и леговищата на същите
4. Забранява се да се разкриват кариери за камъни, пясък и пръст, с което се провежда и изменя естествения облик на местността и включително водните течения
5. Забранява се чупенето, драскането и повреждането по какъвто и да е начин, сталактити, сталагмити и други скални образувания в пещерите
6. Забранява се воденето на интензивни и голи главни сечи
7. Разрешава се воденето на санитарна сеч и изваждане престарелите дървета с влошени декоративни качества

6.***Природна забележителност*** **„Топлата дупка”**

Площ: 1.0 хектара

Местоположение:
Област: Стара Загора, **Община:** Мъглиж, **Населено място:** с. Борущица

Попада на територията РИОСВ Стара Загора

Попада на територията на РДГ Стара Загора: ДГС Мъглиж

Документи за обявяване:
Заповед № 3039 от 03.10.1974 г.,на МГОПС бр. 88/1974г. на Държавен вестник

Документи за промяна:
Промяна в площта – Заповед № РД-433 от 18.06.2007г.на МОСВ, бр.61/2007г. на Държавен вестник

Цел на обявяване: Опазване на пещера

Режим на дейности:
1. Забранява се да се секат, кастрят и повреждат дърветата, както и да се късат или изкореняват всякакви растения
2. Забранява се пашата на добитък през всяко време
3. Забранява се да се преследват и убиват дивите животни и техните малки или да се развалят гнездата и леговищата на същите
4. Забранява се да се разкриват кариери за камъни, пясък и пръст, с което се провежда и изменя естествения облик на местността и включително водните течения
5. Забранява се чупенето, драскането и повреждането по какъвто и да е начин, сталактити, сталагмити и други скални образувания в пещерите
6. Забранява се воденето на интензивни и голи главни сечи
7. Разрешава се воденето на санитарна сеч и изваждане престарелите дървета с влошени декоративни качества

7***. Природна забележителност*** **„Група дървета от тис”** землище с.Селце в границите на ПП Българка

Площ: 0.6 хектара

Местоположение:
Област: Стара Загора, **Община:** Мъглиж, **Населено място:** с. Селце

Попада на територията РИОСВ Стара Загора

Попада на територията на РДГ Стара Загора: ДГС Мъглиж

Документи за обявяване:
Заповед № 3039 от 03.10.1974 г.,на МГОПС бр. 88/1974г. на Държавен вестник

Цел на обявяване: Опазване на защитен от закона вид

Режим на дейности:
1. Забранява се да се секат, кастрят и повреждат дърветата, както и да се късат или изкореняват всякакви растения
2. Забранява се пашата на добитък през всяко време
3. Забранява се да се преследват и убиват дивите животни и техните малки или да се развалят гнездата и леговищата на същите
4. Забранява се да се разкриват кариери за камъни, пясък и пръст, с което се провежда и изменя естествения облик на местността и включително водните течения
5. Забранява се чупенето, драскането и повреждането по какъвто и да е начин, сталактити, сталагмити и други скални образувания в пещерите
6. Забранява се воденето на интензивни и голи главни сечи
7. Разрешава се воденето на санитарна сеч и изваждане престарелите дървета с влошени декоративни качества

Отдели и подотдели, попадащи в границите на ПЗ: 219-1; 226-5; 239-6; 235-6; 211-1; 66д; 330 в;

8. Защитена местност **„Мъглижка клисура”**

Площ: 236,9 хектара

Местоположение:
Област: Стара Загора, **Община:** Мъглиж, **Населено място:** гр. Мъглиж.

Попада на територията РИОСВ Стара Загора

Попада на територията на РДГ Стара Загора: ДГС Мъглиж

Документи за обявяване:
Заповед № 309 от 10.04.1986г.,но КОПС при МС, бр. 88/1974г. на Държавен вестник

Документи за промяна:
Промяна в площта – Заповед № РД-945 от 28.12.2007г. на МОСВ, бр.32/2008г. на Държавен вестник

Цел на обявяване:Опазване на характерен ландшафт.

Режим на дейности:
1. Забранява се строителство освен предвиденото в устроиствените проекти;
2. Забранява се сечи, освен отгледни и санитарни, или съгласно устроиствените проекти;
3. Забранява се разкриването на кариери, минно-геоложки и други дейности, с които се повреждат или изменят както естественият облик на местността или водния й режим;
4. Забранява се влизането, преминаването и паркирането на моторни превозни средства;
5. Забранява се ловуването;
6. Забранява се провеждане или унищожаване на скалните и пещерни образувания, археологичните и исторически обекти;

7. Разрешава се мероприятия за подхранване на дивеча;
8. Разрешава се зарибяване на реките и спортен риболов;
9. Разрешава се ползване на сенокосни площи за добив на сено;
10. Разрешава се залесяване на с характерни за районите дървесни видове;
11. Разрешава се паша на домашни животни (без кози) регулирана в зависимост от състоянието на насажденията и тревната покривка;

***9. Защитена местност* „Туловска курия“**

Площ: 72,6 хектара

Местоположение:
1. Област: Стара Загора, **Община:** Мъглиж, **Населено място:** с. Тулово
Попада на територията на РИОСВ Стара Загора

Попада на територията на РДГ Стара Загора: ДГС Мъглиж

Документи за обявяване:
Заповед № 2593 от 13.10.1961г. на ГУГ при МС, бр. 6/1962г. на Държавен вестник

Документи за промяна:
Прекатегоризация – Заповед № РД-852 от 18.09.2002г. на МОСВ, бр.108/2002г. на Държавен вестник

Цели на обявяване:Опазване на остатъци от вековна дъбова гора.

Режим на дейности:
1. Забранява се провеждането на всякакви сечи;
2. Забранява се паша на добитък;
3. Забранява се всякакви дейности, които биха станали причина за повреждането или изсъхването на вековните дървета

***10. Защитена местност* „Юлиевска курия“**

Площ: 202,9 хектара

Местоположение:
1. Област: Стара Загора, **Община:** Мъглиж, **Населено място:** с. Юлиево
Попада на територията на РИОСВ Стара Загора

Попада на територията на РДГ Стара Загора: ДГС Мъглиж

Документи за обявяване:
Заповед № 836 от 08.12.2009г. на МОСВ, бр. 8/2010г. на Държавен вестник

Цели на обявяване:Опазване на една от малкото запазени равнинни дъбови гори по течението на р.Тунджа.

Режим на дейности:
1. Забранява се строителството с изключение на съоръжения за поддържане на

благоприятен воден режим в защитената местност;
2. Забранява се изграждането на нови отводнителни канали и продълбочаването на съществуващите;
3. Забранява се търсене, проучване и добив на подземни богатства;
4. Забранява се промяна на начина на трайно ползване на земите, горите и водните площи в границата на защитената местност;
5. Забранява се горскостопански дейности с изключение на създаване и поддържане на възобновителни участъци за възстановяване на местната растителност;
6. Забранява се залесяването с неместни за защитената местност видове;
7. Забранява се пашата на домашни животни във възобновителните участъци до укрепване на подраста;
8. Забранява се пашата на кози;
9. Забранява се паленето на огън;
10. Забранява се увреждането по какъвто и да е начин на вековните дървета на територията на защитената местност;

11. Защитена местност **„Ветренска курия“**

Площ: 16,7 хектара

Местоположение:
1. Област: Стара Загора, **Община:** Мъглиж, **Населено място:** с. Ветрен
Попада на територията на РИОСВ Стара Загора

Попада на територията на РДГ Стара Загора: ДГС Мъглиж

Документи за обявяване:
Заповед № 3384 от 08.12.1966г. на МГГП, бр. 7/1967г. на Държавен вестник

Документи за промяна:
Прекатегоризация – Заповед № РД-851 от 18.09.2002г. на МОСВ, бр.108/2002г. на Държавен вестник

Цели на обявяване:Опазване на стара дъбова гора.

Режим на дейности:
1. Забранява се да се секат, кастрят и повреждат дървета, както и да се късат или изкореняват всякакви растения;
2. Забранява се да се преследват или убиват дивите животни и техните малки или да се развалят гнездата или леговищата на същите;
3. Забранява се да се разкриват кариери за камъни, пясък или пръст, с което се повреждa и изменя естествения образ на местността, включително и водните течения

Отдели и подотдели, попадащи в границите на ЗМ: 219а, 219к, 220-1, 225 а, 226а, 232а, 233а, 233б, 233в, 233-1, 233- 2, 233-3, 233-4, 234-8; 248а, 248б, 248в, 248г, 248д, 248-2, 248-3, 248-4, 248-5, 248-6, 248-7; 249а, 249б, 249в, 249г, 249д, 249е, 249-1, 249-2, 350б, 350в, 350ж, 350з, 350и, 350к, 350л, 350м, 350н, 350-1, 350-2; 255г,255д

Таблица 2. Списък на вековни дървета на територията на ДГС Мъглижобявени със заповед

Вековни дървета	Заповед за обявяване	Землище/ Местност	Години	Височина (м)	Обиколка (м)
Царският дъб	№11049/27.08.1948г.	с.Тулово		20	8,6
Летен дъб	№11049/27.08.1948г.	с.Тулово		20	6,6
Летен дъб	№197/11.03.1987г.	с.Зимница	289	22	
Летен дъб	№1241/22.11.1985г.	с.Дъбово	281	19	3,9
Змеят	№1138/12.11.1983г.	Гр.Мъглиж	333	19	4,3
Приказният дъб	№1138/12.11.1983г.	Гр.Мъглиж	483	20	5,3
Красавецът	№1138/12.11.1983г.	Гр.Мъглиж	333	26	4,0
Вековният дъб	№511/24.02.1976г.	с.Ветрен	790	23	7,0
Скорушата	№376/19.04.1985г.	с.Шаново/м.Средока	181	15	0,8
Брекина и летен дъб	№376/19.04.1985г.	с.Шаново/м.Средока	181	18	3,5

1.1.4. Горски територии попадащи в защитени зони обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР).

Съгласно последните данни за Националната екологична мрежа „Натура 2000" за България, към ВКС 1.1. т.4 за територията на ДГС Мъглиж са идентифицирани са шест защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие. Шесте са обявени съгласно Директива 92/43/ЕЕС от 21 май 1992 година, за запазването на природните местообитания на дивата флора и фауна (наричана за кратко Директива за местообитанията) и две от защитени зони са обявени съгласно Директива 79/409/ЕЕС от 2 април 1979 година (*Директива 2009/147/ЕС от 30 ноември 2009),* за опазването на дивите птици (наричана за кратко Директива за птиците).

Име	код	Нормативен акт	Държавен вестник	Община
Зони за птици				
Българка	BG00000399	Заповед №РД-848/08.11.2013г.	бр. 41/31.05.20011г.	Мъглиж
Централен Балкан-буфер	BG0002128	Заповед №РД-321/04.04.2013г.	бр.41/31.05.2011г.	Мъглиж
Зони за местообитания				
Българка	BG0000399	РД-775/09.08.2002г.	бр.86/2002г.	Мъглиж
Тулово	BG0000203	РМС-№122/02.03.2007г.	бр.21/09.03.2007г.	Мъглиж
Река Тунджа 1	BG0000192	РМС-№122/02.03.2007г.	бр.21/09.03.2007г.	Мъглиж Николаево
Централен	BG0001493	РМС-№802/04.12.2007г.	бр.14/31.05.2011г.	Мъглиж

Балкан-буфер				

1.1.4.1. Защитени зони обявени по Директива 92/43/ЕЕС от 21 май 1992 година, за запазването на природните местообитания на дивата флора и фауна

***1. Защитена зона* „Централен балкан – буфер" BG0001493**

Защитена зона „Централен балкан - буфер" е одобрена със заповед Заповед No РД-321 от 4 април 2013 г. и е с обща площ 2876,3ха.

Целите на опазване на защитената зона са:

1.Запазване площта на природните местообитания и местообитанията на видовете и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

2.Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

3.Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Стандартният формуляр за зоната със списък на местообитанията и видовете е на: http://natura2000.moew.government.bg/PublicDownloads/Auto/PS_SPA/BG0002128/BG0002128_PS_17.pdf

***2. Защитена зона* „Река Тунджа 1 " - BG0000192**

Защитена зона „Река Тунджа 1" е одобрена с решение на Министерски съвет: РМС-№122/02.03.2007г. и е с обща площ 294,3 ха.

Целите на опазване на защитената зона са:

1.Запазване площта на природните местообитания и местообитанията на видовете и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

2.Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

3.Възстановяване при необходимост на на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Стандартният формуляр за зоната със списък на местообитанията и видовете е на: http://natura2000.moew.government.bg/PublicDownloads/Auto/PS_SCI/BG0000192/BG0000192_PS_17.pdf

***3. Защитена зона* „Тулово“ - BG0000203**

Защитена зона „Тулово“ е одобрена с решение на Министерски съвет: РМС-№122/02.03.2007 и е с обща площ 74,7 ха.

Целите на опазване на защитената зона са:

1.Запазване площта на природните местообитания и местообитанията на видовете и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

2.Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

3.Възстановяване при необходимост на на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Стандартният формуляр за зоната със списък на местообитанията и видовете е на: http://natura2000.moew.government.bg/PublicDownloads/Auto/PS_SCI/BG0000203/BG0000203_PS_17.pdf

***4. Защитена зона* „ Българка “ - BG0000399**

Защитена зона „Българка“ е одобрена със Заповед № РД-775/09.08.2002г. и е с обща площ 947,5 ха.

Целите на опазване на защитената зона са:

1.Запазване площта на природните местообитания и местообитанията на видовете и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

2.Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

3.Възстановяване при необходимост на на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Стандартният формуляр за зоната със списък на местообитанията и видовете е на: http://natura2000.moew.government.bg/PublicDownloads/Auto/PS_SPA/BG0000399/BG0000399_PS_17.pdf

1.1.4.2. Защитени зони обявени по Директива 79/409/ЕЕС от 2 април 1979 година (Директива 2009/147/ЕС), за опазването на дивите птици (наричана за кратко Директива за птиците)

1. Защитена зона по директивата за птиците „Българка" –код BG0000399 " - **Площ:** 947,5 хектара

Местоположение:
1. Област: Стара Загора, **Община:** Габрово; Трявна; Мъглиж, **Населено място:**
Попада на територията на РИОСВ Стара Загора

Документи за обявяване:
Заповед № РД-549 от 05.09.2008 г., бр. 83/2008г. на Държавен вестник

Цели на обявяване:

1.Запазване на площа на природните местообитания техните видове и популации
2.Запазване на естественото състояние на природните местообитания, включително и на естествения видов състав , характерни видове и условия на средата .

Видове птици включени по чл. 6, ал.1, т.3 на ЗБР,

Късопръст ястреб /Accipiter brevipes/, Пернатонога кукумявка /Aegolius funereus/, Червеногърба сврачка /Lanius collurio/, Планиски кеклик /Alectoris graeca graeca/, Срален орел /Aquila chrysaetos/, Кръстат царски орел /Aquila heliacal/, Малък креслив орел /Aquila pomarina/, Лещарка /Bonasa bonasia/, Бухал /Bubo bubo/, Белоопашат мишелов /Buteo rufinus/, Козодой /Caprimulgus europaeus/, Бял щъркел /Ciconia ciconia/, Черен щъркел /Ciconia nigra/, Орел змияр /Circaetus gallicus/, Ливаден блатар /Circus pygardus/, Ливаден дърдавец /Crex crex/, Поен лебед /Cygnus Cygnus/, Белогръб кълвач /Dendrocopos leucotos/, Среден пъстър кълвач /Dendrocopos medius/, Сирийски пъстър кълвач /Dendrocopos syriacus/, Черен кълвач /Dryocopus martius/, Голяма бяла чапла /Egretta alba/, Малка бяла чапла /Egretta garzetta/, Градинска овесарка /Emberiza hortulana/, Ловен сокол /Falco cherrug/, Сокол скитник /Falco peregrines/, Червеногуша мухоловка /Ficedula parva/, Полубеловрата мухоловка /Ficedula semitorquata/, Врабчова кукумявка /Glaucidium passerinum/, Малък орел /Hieraaetus pennatus/, Червеногърба сврачка /Lanius collurio/, Черночела сврачка /Lanius minor/, Горска чучулига /Lullula arborea/, Орел рибар /Pandion haliaetus/, Осояд /Pernis apivorus/, Сив кълвач /Picus canus/, Уралска улулица /Strix uralensis/, Малък горски водобегач /Tringa glareola/, Земородно рибарче /Alcedo atthis/

Видове птици включени по чл. 6, ал.1, т.4 на ЗБР,

Обикновен мишелов/Buteo buteo/ , Ченошила ветрушка/Falco tinnunculus/ , Обикновен пчелояд/Meros apiaster/ , Голям кормуран/Phalacrocorax carbo/ , Горски бекас/Scolfpdx rusticola/.

2.Защитена зона по директивата за птиците „Централен балкан “ - BG0002128
Площ: 2876,3 хектара

Местоположение:
1. Област: Стара Загора, **Община:** Габрово; Трявна; Мъглиж, **Населено място:**
Попада на територията на РИОСВ Стара Загора

Документи за обявяване:
Заповед № РД-549 от 05.09.2008 г., бр. 83/2008г. на Държавен вестник

Цели на обявяване:

1.Запазване на площа на природните местообитания техните видове и популации
2.Запазване на естественото състояние на природните местообитания, включително и на естествения видов състав , характерни видове и условия на средата .

Видове птици включени по чл. 6, ал.1, т.3 на ЗБР,

Късопръст ястреб /Accipiter brevipes/, Пернатонога кукумявка /Aegolius funereus/, Червеногърба сврачка /Lanius collurio/, Планиски кеклик /Alectoris graeca graeca/, Сарален орел /Aquila chrysaetos/, Кръстат царски орел /Aquila heliacal/, Малък креслив орел /Aquila pomarina/, Лещарка /Bonasa bonasia/, Бухал /Bubo bubo/, Белоопашат мишелов /Buteo rufinus/, Козодой /Caprimulgus europaeus/, Бял щъркел /Ciconia ciconia/, Черен щъркел /Ciconia nigra/, Орел змияр /Circaetus gallicus/, Ливаден блатар /Circus pygardus/, Ливаден дърдавец /Crex crex/, Поен лебед /Cygnus Cygnus/, Белогръб кълвач /Dendrocopos leucotos/, Среден пъстър кълвач /Dendrocopos medius/, Сирийски пъстър кълвач /Dendrocopos syriacus/, Черен кълвач /Dryocopus martius/, Голяма бяла чапла /Egretta alba/, Малка бяла чапла /Egretta garzetta/, Градинска овесарка /Emberiza hortulana/, Ловен сокол /Falco cherrug/, Сокол скитник /Falco peregrines/, Червеногуша мухоловка /Ficedula parva/, Полубеловрата мухоловка /Ficedula semitorquata/, Врабчова кукумявка /Glaucidium passerinum/, Малък орел /Hieraaetus pennatus/, Червеногърба сврачка /Lanius collurio/, Черночела сврачка /Lanius minor/, Горска чучулига /Lullula arborea/, Орел рибар /Pandion haliaetus/, Осояд /Pernis apivorus/, Сив кълвач /Picus canus/, Уралска улулица /Strix uralensis/, Малък горски водобегач /Tringa glareola/, Земородно рибарче /Alcedo atthis/

Видове птици включени по чл. 6, ал.1, т.4 на ЗБР,

Обикновен мишелов/Buteo buteo/ , Ченошила ветрушка/Falco tinnunculus/ , Обикновен пчелояд/Meros apiaster/ , Голям кормуран/Phalacrocorax carbo/ , Горски бекас/Scolfpdx rusticola/.

Територии попадащи в ЗЗ

ЗЗ „Централен балкан – буфер” включва следните отдели и подотдели: от 1 до 12 вкл.;15;16а-р;17а,1;39а-ж,1,6;40а-д,к,л,г1-ж1,2,6;41а-ж,к-т,1-5;от 42 до 51 вкл.;52а-н,у-х,1-3;53а,б,1;54а-в,д-и,л,м;59;60а-з1,л1,ф1-д2;61а-о,ф,1;90; **ЗЗ „Река Тунджа1”** включва следните отдели и подотдели: 247а-к,н-ш,ю-а1,1-22;250а-с,у-ч,1-6;251-253;256а-н,2-14;257а,б,1,3-6;329а-з,ж1,м1; **ЗЗ „Тулово”** включва следните подотдели:

248а-е,4,5,6; **ЗЗ „Българка”** включва следните отдели и подотдели:330а,б,г-у,1-6 и от 331 до 346 вкл.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

1. За защитените територии в границите на ДГС “Мъглиж” за които има издадени заповеди за обявяване и/или изготвен и приет план за управление, горскостопанските дейности да се съобразяват с режимите, заложени по заповедите/плановете.

2. За останалите защитени територии за които има издадени заповеди/планове за управление, стопанисването да се извършва съгласно Закона за защитените територии и Наредба 8 за „Сечите в горите на Република България“, като са в сила следните допълнителни ограничения:

   - Толериране на местните растителни видове посредством:

   - *Трансформация на по-рано създадени култури с цел създаване на условия за възстановяване на местната растителност;*

   - *При отгледните сечи се избират дървета на бъдещето, които имат екологично съответствие с условията на месторастене;*

   - *Възобновителните сечи подпомагат естественото възобновяване на дървесни видове, които имат екологично съответствие с условията на месторастене*

   - *По-широко приложение на „Система за индивидуално производство на висококачествена дървесина“ (Заарландски метод).*

   - *Да се предприемат мерки за контрол и ограничаване на инвазивните видове.*

   - При извършване на залесителни дейности да се има предвид следното:

   - *Забрана за залесяване с чужди видове и/или произходи, както и залесяване на естествените открити пространства в местообитанието с изключение на мероприятия за защита от порои и ерозия;*

   - *Използване на местни видове и произходи, в т.ч. пионерни видове;*

   - *Използване на групови схеми;*

- При възникване на едроплощни природни нарушения е препоръчително част от засегнатата площ да не се залесява, а да се остави на естествената сукцесия, при което се спазват следните условия:

- *Прави се анализ на потенциалните рискове от ерозия и на възможностите за естествено възобновяване и в зависимост от установените рискове се допуска:*
    - *Период на изчакване –7 години,*
    - *Естествено формиране на „предгора“ от пионерни видове.*

- Ограничаване прилагането на лесовъдски системи за нискостъблено и за едновъзрастно стопанисване на горите;

- *Забрана за голи сечи,*

- *Прилагане на дългосрочни възобновителни сечи – постепенно-котловинна, неравномерно-постепенна, групово-постепенна,*

- *При започнали краткосрочно-постепенни сечи, те се преустановяват и се преминава към постепенно-котловинна, неравномерно-постепенна, групово-постепенна сечи.*

- *При останала само окончателна фаза, тя се провежда само там, където има опасност от абиотични повреди, като задължително се оставят неотсечени дървета от майчиния дървостой – поне 10 бр. на хектар.*

- *В издънкови насаждение в добро здравословно състояние се препоръчва удължаване на турнуса.*

<u>Бележка:</u> *Задължително се извършва проверка за предвидените мероприятия в насаждения от нискостъбления стопански клас и съставени от местни дървесни видове. При установяване на планирана гола сеч, тя се променя (с План извлечение).*

- Трансформация на горскостопанските дейности от едроплощни към дребноплощни.

- Поддържане на мъртва дървесина - 10% от запаса;

- Запазване на дървета с хралупи, единични и групи от стари дървета;

- Поне 10% от площта на всяко Натура 2000 местообитание (по Директивата за местообитанията) се определя/опазва за осигуряване на гори във фаза на старост. *Прилагането на тази препоръка би повишило стойността на защитената територия и ВКС 1.1.*
- Прилагане на природосъобразни технологии при провеждане на горскостопанските дейности, в т.ч.:

- *Щадящи технологии/машини за извоз – с широкопрофилни гуми за по-малък натиск,*
- *Опазване на горската инфраструктура по време на извоза:*
    - *Не се извозват материали при преовлажнени почви*
    - *Не се допуска складиране на материалите в канавки, върху водостоци/улами и във водните течения.*
- *Използване на биоразградими масла*

- Запазване целостта на ландшафта при планиране на горски пътища и на съпровождащата горскостопанската дейност инфраструктура чрез:
    - *Определяне на оптималната гъстота на инфраструктурата*
    - *Опазване на буферни зони - Поддържане на зони около постоянните водни течения с ширина не по-малка от 15 метра, в които не се провеждат сечи или се провеждат с интензивност не по-голяма от 5 % от запаса на насажденията.*

- Да се проверява периодично за създаването на нови защитени територии или зони, или за предложения за създаването им, които потенциално могат да бъдат повлияни от горскостопанските дейности.
- Да се вземе предвид оценката на благоприятното природозащитно състояние за горските екосистеми на територията на ДГС, включени в границите на защитените зони. Прилаганите горскостопански дейности да бъдат изцяло съобразени с поддържането и подобряването на благоприятното природозащитно състояние на горските видове и местообитания.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ

1. Препоръчваме да се използват мониторинговите схеми и формуляри на Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие за отразяване на основните индикатори касаещи ВКС 1.1.

ВКС 1.2 ЗАСТРАШЕНИ, ИЗЧЕЗВАЩИ И ЕНДЕМИЧНИ ВИДОВЕ

ВКС притежават териториите от горскостопанските единици, в които се среща всеки вид от *Приложение 1* към ръководството. Това са видове с толкова голяма консервационна значимост, че е достатъчно наличието на един такъв вид, постоянно обитаващ горскостопанската единица, за да представлява тя ГВКС. Всяка ГТ, включваща местообитания на видовете, включени в *Приложение 1* към ръководството е ГВКС.

Растителни видове включени в *Приложение 1* към Националното ръководство, установени на територията на ТП ДГС „Мъглиж”

В тази консервационна стойност попадат както гори – находища на застрашени и изчезващи видове, така и гори с естествени характеристики, представляващи потенциално такова местообитание. Това се налага поради редкостта на видовете, както и заради нуждата от опазване на местообитания от критично значение на тези и други видове. Видовете са посочени в *Приложение 1* към Националното ръководство. Приложението е разработено въз основа на Червения списък на IUCN (1997) с използвани категории “критично застрашен” и “уязвим”, Червената книга на НРБ, том I и II, Атлас на ендемичните растения в България. При теренните проучвания на територията на ТП ДГС „Мъглиж“ са определени част от видовете попадащи в Приложение 1. На базата на хронологични данни са посочени и потенциални видове от приложението, които евентуално могат да се установят в рамките на държавното ловно стопанство.

Видове растения включени в Червената книга на Република България с категория рядък вид.

1.Обикновен тис (отровачка) – Taxus baccata – Иглолистно дърво, което често се развива като храст, със сиво кафява корана стъблото.Иглиците са лъскави,тъмнозелени,аот доло по светли,матови. Зрелите семена имат месеста обвивка с ярко малиновочервен цвят. Тя е сладка , служи за хранана птиците и е еденственатанеотровна част от растението. У нас се среща в почти всички планини, но е представен с единични екземпляри или малки групи при надморска височина от 1100 – 1200 метра. Тисът достига възраст до 4000 години. Листата и младите клонки се използват в народната медицина при нервни и сърдечни заболявания и при простуда , а

от съдържащите се в тъканите отровни вещества се разработват противоуморни лекарствени препарати. Защитен от закона вид , използвасе за озеленяване.
2.Тракийска класица – Alopecurus thracicus – Едногодишно тревисто растение ,рядък вид, български ендемит, защитен. Расте върхуалувиално- ливадни почви.Размножавасе със семена.
3.Полегнал изолепис – Isolepis supine – едногодишно тревисто растение, рядък вид. Срещасе из разливи на реки и в блатадокъм 150 м. н.в. Размножавасе със семена.
4.Теснолистен ручейник- Sium sisarum – многогодишно тревисторастение,рядък вид. Расте край блата и мочурища до около 500м.н.в. Популациите са изградени от малко на брой, разспръснати на относително голямо разстояние индивиди. Размножавасе със семена.

Други видове растения с категория застрашен от изчезване вид с висока консервационна стойност, установени на територията на ТП ДГС „Мъглиж”

1.Игликоцветна айважива - Alkanna primoliflora – застрашен от изчезване, балкански ендемит,защитен вид.
2.Лимодорум – Limododrum abortivum – многогодишно тревисто растение. Обитава широколистни гори, храсталаци и поляни,защитен вид, защитен от закона.
3.Гризебахова кутявка - Moerhringia grisebachii – многогодишно тревисто растение, застрашен вид. Среща се по сухи, тревисти и каменливи места на варовит терен. Размножава се съссемена.
4.Източна челебитка – Nigella orientalis - еднотодишно тревисто растение застрашен от изчезване и защитен вид. Среща се по сухи, тревисти и каменливи места на варовит терен. Размножава се със семена.
5.Чуждостранен шпорец - Delphinium peregrinum - еднотодишно тревисто растение, застрашен от изчезване вид. Расте по тревисти места и храсталаци на сухи и бедни почви в равнините и ксеротермичния дъбов пояс. Размножава се със семена. Има добри възобновителни възможности.
6.Костова тлъстига – Sedum kostovii - многогодишно или едногодишно тревисто растение, застрашен от изчезване и защитен вид, български ендемит. Включен эе в Европейския съюз на редките, застрашените и ендемичните растения с категория рядък. Расте по песъчливи и каменисти места и горски поляни. Среща се в чисти или смесени съобщества. Размножава се вегатативно и със семена. Има добри възобновителни възможности.
7.Етненска тлъстига – Sedum aetnense – едногодишно тревисто растение. Расте по песъчливи и каменисти места, отразен в Червената книга като застрашен.
8.Азиатска каменоломка – Saxifraga mollis – мнагогодишно тревисторастение, застрашен от изчезване и защитен вид. Среща се по каменисти и тревисти места в ксеротермичния дъбов пояс. Размножава се със семена и вегатативно.
9.Остроцветна дзука – Juncus acutiflorus – многогодишно тревисто растение, застрашен вид. Среща се върху наносни пясъци и влажни места край реки, от 50 докъм 750 м н.в. единично или на твърде малки групи. Размножавасе със семена.
10.Спелтовиден егилопс - Aegilops speltoides - едногодишно тревисто растение, застрашен вид. Обитава сухи тревисти места изоставени обработваеми площи от 50 до 200 м н.в. в малки популации. Размножава се със семена.
11.Блатно кокиче –Leucojum aestivum – многогодишно луковично растение, застрашен вид. Разпространено е покрай реките Дунав, Марица, Тунджа, Камчия, Ропотамо и др. Обитава мочурливи и периодично заливани ливади, крайречни разредени гори и по поречията. Някои от популациите му са със значителна численост. Размножава се със семена ивегатативно.

12.Оливиеров минзухар – Crocus olivieri - многогодишно тревисто растение с грудковидна луковица, застрашен от изчезване, балкански ендемит, защитен от закона. Расте по сухи, приречени, тревисти места и разредени храсталаци в хълмистите равнини и ксеротермичния дъбов пояс. Участва в състава на съобщества заедно с видове като садина, белизма, типец, теснолистен клин и други. Популациите са многочислени. Размножава се със семена и вегатативно (с дъщерни грудколуковици). Има добра жизненост.

13.Бяла лупина –Lupinus albus - едногодишно тревисто растение, застрашен вид, защитен от закона. Расте по откритите и пустеещи места на силно излужени и оподзолени канелени горски почви. Размножава се със семена. Има сравнително добри размножителни възможности.

14.Кълбеста детелина – Trifolium globusm - едногодишно тревисто растение, застрашен от изчезване вид. Среща се по сухи тревисти места (докъм 150 м н.в.), в популации с малка плътност. Размножава се със семена.

15.Грудков здравец - Geranium tuberosum - многогодишно тревисто растение, застрашен вид. Обитава тревисти, каменисти и храсталачни места (докъм 800 м н.в.). Среща се единично или в малки популации. Размножава се със семена и вегатативно.

16.Андрахне –Andrachne telephioides – полухраст, застрашен вид. Обитава сухи, тревисти места и полянки в разредени гори и храсталаци с участие на космат дъб, цер и драка, върху канелени горски почви докъм 200 м н.в. Размножава се със семена. Има добри възобновителни възможности.

17.Прешленолистен надводник – Elatina alsinastrum - едногодишно тревисто растение, застрашен вид. Включен е в Европейския списък на редките, застрашените и ендемичнитерастения с категория уязвим. Расте па мочурища, блата, бавнотечащи води и силно овлажнени почви. Популациите са изградени от малко на брой, пръснати на сравнително голямо разстояние индивиди. Размножава се със семена.

18.Ехинофора –Echinophora sibthorpiana - многогодишно тревисто растение, застрашен от изчезване вид. Расте по сухи, каменливи места на плитки, ерозирани и излужени канелени горски почви до около 300 м н.в. Размножава се със семена. Има слаба възобновителна възможност.

19.Кръглолистен трибел – Smyrnium rotundifolium - двегодишно тревисто растение, застрашен от изчезване вид. Среща се из гори и храсталаци в предпланините и долния планински пояс на излужени канелени горски почви. Има оптимално развитие и добра плътност на популациите. Размножава се със семена. Жизнен вид с добри възобновителни възможности при наличие на типичните за него месторастения.

20. Жълта урока – Bupleurum flavum - едногодишно тревисто растение, застрашен от изчезване вид, балкански ендемит. Среща се по сухи, тревисти, песъчливи и каменисти места, пасища и пустеещи земи, най-често в низините, по-рядко в планините до 800 м н.в.. Размножава се със семена.

21.Марковидна стефанофия – Stefanoffia daucoides – двегодишно тревисто растение, застрашен от изчезване и защитен от закона вид. Расте по сухи, тревисти места и храсталаци от 50 до 30 м н.в. Размножава се предимно със семена. Има добри възпроизводителни възможности, но се възобновява сравнително бавно.

22.Стълбчесто паче гнездо – Anchusa stylosa - едногодишно тревисто растение, застрашен вид. Среща се по сухи, тревисти и каминливи места до 300 м н.в. Размножава се със семена.

23.Върбинкова какула- Salvia verbenaca - многогодишно тревисто растение с късо коренище, застрашен от изчезване вид. Расте по тревисти, буренливи места в равнините и долния планински пояс. Образува плътни популации. Размножава се със семена. Има добри възобновителни възможности.

24.Одрински лопен –Verbascum adrianopolitanum - двегодишно тревисто растение, застрашен от изчезване и защитен от закона вид, балкански ендемит. Включен е в европейския списък на редките, застрашените и ендемичните растения с категория рядък. Расте по сухи, тревисти и каменисти места, на припеци и из редки дъбови гори върху варовикова или гранитна основна скала на излужена канелена горска и хумусно-карбонатна почва. Среща се рядко, с единични екземпляри. Размножава се със семена. Има добри възпроизводителни възможности, но се възобновява бавно.
25.Беззащитна метличина - Centaurea inermis - двегодишно тревисто растение, застрашен от изчезване вид, български ендемит. Среща се по сухи, тревисти места с канелени горски почви, в пояса на ксерофилните дъбови гори. Размножава се със семена. Има ограничени възобновителни възможности.
26.Френска дипрявка – Crepis nicaeensis - двегодишно тревисто растение, застрашен от изчезване вид. Среща се из разредени дъбови гори, храсталаци и тревни съобщества докъм 300 м н.в. Размножава се със семена.
27.Благороден лопен - Verbascum nobil - български ендемит. Отразен в Червената книга, като застрашен вид.
28. Жешля – Verbascum nobille - балкански ендемит, застрашен от изчезване, терциерен реликт, светлолюбив, привързан към прохладен и влажен климат, предпочита дълбоки, плодородни почви, достига горната граница на гората.

Животински видове включени в *Приложение 1* към Националното ръководство, установени на територията на ТП ДГС "Мъглиж"

ВКС 1.3. КРИТИЧНИ КОНЦЕНТРАЦИИ НА ВИДОВЕ

Целта на този елемент е да осигури запазването на гори с важни концентрации на видове, които използват дадената горска територия постоянно или само през определено време или в отделни фази от жизнения си цикъл. Тук се включват критични места за размножаване и миграции, миграционни маршрути и коридори (по отношение на географската ширина или надморската височина). В тази ВКС могат да бъдат използвани съществуващите системи за определяне на територии с високи концентрации на видове, например Орнитологично важни места, Ботаническо важни места, Херпетологично важни места и т.н.

За територията на ТП ДГС „Мъглиж" не е налична информация за горска територия с критични концентраци на животински видове.

ВКС 2. ЗНАЧИМИ ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, ФОРМИРАЩИ ЛАНДШАФТ ОТ РЕГИОНАЛНО ИЛИ НАЦИОНАЛНО ЗНАЧЕНИЕ, В КОИТО ВСИЧКИ ЕСТЕСТВЕНО СРЕЩАЩИ СЕ ВИДОВЕ СЪЩЕСТВУВАТ ПРИ ЕСТЕСТВЕНИ УСЛОВИЯ НА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И ОБИЛИЕ.

Гори, които съдържат жизнеспособни популации на повечето или всички местни видове, трябва да имат голяма площ и да са сравнително неповлияни от човешка дейност и с ниско ниво на фрагментация (% незалесени територии). Целта на

определяне на тази консервационна стойност е да бъдат включени типични ландшафти и тяхното биологично многообразие от съответния горско-растителен район.

ВКС 2 представляват значими горски територии, формиращи ландшафт от регионално и национално значение, в които всички естествено срещащи се видове съществуват при естествени условия на разпространение и обилие.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ НА ВКС 2

1. Планираните лесовъдски и стопански мероприятия не трябва да водят до намаляване на процента на лесистост на ДГС Мъглиж.
2. Да се използват лесовъдски системи, които да поддържат видовото, възрастовото и структурното разнообразие в насажденията и на ниво ландшафт. Да се прилагат природосъобразни и разнообразни лесовъдски системи в съответствие с особенностите на конкретното насаждение – дългосрочно-постепенни сечи (постепенно-котловинна, групово-постепенна и неравномерно-постепенна).
3. Най-малко 2% от територията на горскостопанската единица трябва да бъдат отделени за осигуряване на гори от основно представените горскодървесни видове, които са във фаза на старост (Old-growth forests).
4. Да се спазват екологични принципи и практики при планиране и извеждане на лесовъдските мероприятия. При провеждане на лесовъдски дейности да се поддържат определено количество мъртва дървесина в насаждението (10% от запаса), дървета с хралупи, единични и групи стари дървета.
5. Да се дава приоритет на естественото възобновяване. Да се прилагат лесовъдски системи, които осигуряват естествено възобновяване - постепенно-котловинна, групово-постепенна и неравномерно-постепенна.
6. Не се допуска смяна на коренния дървесен състав.
7. При възстановителни дейности (залесяване) да се използват само местни видове и произходи. Да не се внасят чуждоземнни дървесни видове и произходи с изключение на дендрариумите и географските култури, както и животински видове извън естественият им ареал на разпространение на територията на ДГС Мъглиж.
8. Да не се допуска изкуствено залесяване на естествени открити пространства в горските масиви, с изключение на мероприятия за контрол на ерозионни процеси.
9. Да не се допускат дейности (в това число и лесовъдски), които да увеличават антропогенната фрагментираност на територията. При планиране на пътищата и

инфраструктурата, трябва максимално да се запази целостта на ландшафта. Необходимо е да се осигурят подходящи елементи, намаляващи влиянието на фрагментираността на територията, които да подпомагат движението на организмите – например да се предвиждат коридори за придвижване, връзки и зони на спокойствие на животните и т.н.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ НА ВКС 2

1. При провеждане на мониторинга се следят и количествените показатели на трите критерия – естественост, фрагментираност и лесистост.
2. Мониторирането се извършва всяка година по документи и снимки. Да се използват действащите лесоустройствени проекти, планове за управление, териториално устройствени планове, процедури, свързани с промяна на предназначението на земи и гори от горския фонд, стопански планове и т.н.
3. Да се осъществява контрол върху изпълнение на дърводобивните дейности.
4. На всеки 5 години да се прави ревизия на теренни обекти, в които са проведени дейности, касаещи някой от критериите. Да се провеждат консултации със заинтересованите групи, обществеността и съответните власти, за да се осигури информираността на всяка от страните за дейностите на другата страна и работа за смекчаване на потенциалните бъдещи заплахи, като незаконна сеч, разработване на мини, неустойчиво земеделие и др.
5. Да се извършва мониторинг на въздействието на външни заплахи от антропогенен характер, например пожари, както и мониторинг на условията за възникване на екстремни събития, например нападения на вредители и др. и прилагане на превантивни мерки когато е възможно.

ВКС 3. ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, ПРЕДСТАВЛЯВАЩИ РЕДКИ, ЗАСТРАШЕНИ ИЛИ ИЗЧЕЗВАЩИ ЕКОСИСТЕМИ, ИЛИ СЪДЪРЖАЩИ СЕ В ТАКИВА.

ГВКС представляват всички ГТ, включени в списъка на *Приложение 4* към Националното ръководство. За ВКС се считат и гори, притежаващи характеристики, отличаващи ги като гори във фаза на старост (Old growth forests), които със своята възрастова структура и степен на естественост представляват местообитание на комплекс от видове от специфични екологични и таксономични групи. Тези гори включват наличие на:

1. Големи живи дървета с диаметри близки до максималните за съответния дървесен вид;
2. Дървета с изсъхнали, деформирани или счупени върхове и клони;

3. Дървета с масивни живи клони (често с диаметър по-голям от 25 см);
4. Дървета с белези от пожар или дървета с хралупи;
5. Големи мъртви дървета, които са все още на корен;
6. Паднали големи мъртви дървета, които са в различни фази на разлагане;
7. Неравномерна пространствена структура.

За определяне на горите, отговарящи на критериите на ВКС 3, са използвани данни от ЛУП на ТП ДГС „Мъглиж". Извършено е и теренно обследване на идентифицираните за тази консервационна стойност типове екосистеми. Съгласно списъка към Приложение 4 на Националното ръководство за определяне на ГВКС, за територията на ТП ДГС „Мъглиж" са идентифицирани 5 типа редки, застрашени или изчезващи екосистеми. Границите на отделните гори, представляващи ВКС 3, не са отбелязани на терена тъй като в повечето случаи съвпадат с границите на насаждението.

G1.213(0) Flood – plain (Alnus) woods of slow rivers - Монодоминантни гори на черна елша (Alnus glutinosa), в долните течения на реките от Черноморско – Средиземноморския басейн
На територията на ДГС „Мъглиж" местообитанието е установено в отдели: 247о, 247 с - с обща площ 2,9 ха

G1.131 Southern (Alnus glutinosa) galleries – Чисти или смесени съобщества на черната елша покрай реките с характер на „галерии". На места галериите са прекъснати от блатна тревна растителност. Характерни растителни видове: черна елша (Alnus glutinosa), бяла върба (Salix alba), трошлива върба (Salix fragilis)
На територията на ДГС „Мъглиж" местообитанието е установено в отдели: 76л, 76м, 132 л, 149ж - с обща площ 2,9 ха

G1. 737 Eastern sub-Mediterranean white oak woods – Гори от космат дъб (Quercus pubescens) – чисти пили смесени с други термофилни видове
На територията на ДГС „Мъглиж" местообитанието е установено в отдели: 218г, 238г, 238п, 238т, 304ц - с обща площ 26 ха

G1. 7C1 (Ostrya carpinifolia) woods – Съобщества с участието на водния габър (Ostrya carpinifolia)
На територията на ДГС „Мъглиж" местообитанието е установено в отдели: 165д, 169з - с обща площ 6,9 ха

G1.7C4 Thermophilous (Tilia) woods – Гори с ясно изразено доминиране на сребролистна липа (Tilia tomentosa)

На територията на ТП ДГС „Мъглиж” местообитанието е установено в отдели: 146а1, 324г, 325а, 325ш – с обща площ 10,1 ха

Гори във фаза на старост (Old growth forests)

Горите във фаза на старост (ГФС), със своята специфична структура и функционалност, са местообитание на комплекс от видове от различни екологични и таксономични групи. Поради ограничените знания за тях все още не може да се определи колко от проучените видове са свързани единствено с тези гори, но определено може да се каже, че много видове намират в тях оптимални условия за съществуване. Нещо повече, при сравняване на ГФС и по-млади гори са отчетени съществени разлики във видовия състав и обилието, което е показател за уникалноста на тези екосистеми.

Горите във фаза на старост се характеризират се с наличие на стари живи дървета с диаметри близки до максималните за съответния дървесен вид; дървета с изсъхнали, деформирани или счупени върхове и клони; дървета с хралупи; стоящи и паднали едроразмерни мъртви дървета, които са в различни фази на разлагане. В голямата си част тези насаждения имат неравномерна пространствена и възрастова структура.

Необходимо е на най-малко **2%** от територията на горскостопанската единица да бъдат отделени насаждения за осигуряване на гори във фаза на старост. Препоръчително е те да бъдат относително равномерно разпределени на територията, като площта на един комплекс от стари гори да бъде не по-малко от 40 ха. По възможност трябва да се осигури и свързаността на тези комплекси с коридори, които също са съставени от ГФС.

За да може да достигнат характеристиките на горите във фаза на старост определените насаждения трябва да се остави на естествената им динамика. В тях се не се допуска лесовъдска намеса и извличане на дървесина, освен в случаите на големи природни нарушения /ветровали и каламитети на площи заемащи над 50 от ГФС/. Приблизително 160 до 230 години са нужни за да се формира гора със характеристики, на гора във фаза на старост. Трансформацията от зрели гори към гори във фаза на старост е постепенна и продължителността й зависи много от дървесния състав (видовете достигат за различно време пределна физиологична възраст), условията на месторастене (периодът е по-кратък на добри месторастения, отколкото на бедни) и

първоначалната структура на насажденията (при хомогенна структура е по-бавно в сравнение с хетерогенната).

На територията на ТП ДГС Мъглиж гори намиращи се във фаза на старост или притежаващи потенциал за превръщането им в такива са установени в отдели:

Отдел	Подотдел	Възраст	Преобладаващ дървесен вид	Площ ха
15	б1	140	бук	5,5
95	м	150	бук	10,0
95	п	150	бук	0,3
95	с	150	бук	1,0
102	л	150	бук	0,3
102	о	150	бук	3,4
333	а	160	бук	2,0
333	л	160	бук	6,1
333	с	150	бук	3,5
334	м	160	бук	3,8
334	п	150	бук	2,3
339	б	150	бук	4,2
340	г	130	бук	3,2
341	в	160	бук	5,3
341	з	160	бук	1,8
341	м	160	бук	1,1
341	р	160	бук	12,5
ВСИЧКО				66,3

Общата площ на отделените гори във фаза на старост е 66,3 ха.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

За да може да достигнат характеристиките на горите във фаза на старост (ГФС) определените насаждения трябва да се оставят на естествената им динамика. В тях се не се допуска лесовъдска намеса и извличане на дървесина, освен в случаите на големи природни нарушения /ветровали и каламитети на площи заемащи над 50% от ГФС/.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ НА ВКС 3

Мониторинга на тези ГВКС включва изършване на периодични наблюдения и анализ на състоянието на вида гора, чрез теренни наблюдения и разработване и прилагане на отделна програма за всеки вид гора.

1. Програмата за мониторинг трябва да бъде разработена със стандартни оперативни процедури, които да включват ясни индикатори, подходящи за целите на стопанисване. Тя може да се провежда веднъж или повече годишно, ако е необходимо сезонно отчитане, т.е. ако в горскостопанската единица настъпват значими събития само през определени месеци.
2. При теренната работа да се извършва наблюдение на показатели като жизненост на отделните дървета, структура на насаждението, здравословно състояние, наличие на дегенеративни процеси, честотата, размери и разположение на празните пространства, нивата на фрагментация, базовата територия, наличието на сукцесия и нейната посока и т.н. и/или интерпретация на дистанционно получени данни.
3. Трябва да се установят заплахите за видовете гори с ВКС 3 и доколко сериозни са те, и да се определят мерките, които трябва да се вземат за намаляването им.
4. За успешно прилагане на процедурите по мониторинг е необходимо обучение на персонала, участващ в горскостопанските мероприятия, което трябва да запознае всички с ограниченията предизвикани от наличието на ВКС и мерките за неговото опазване.
5. При извършване на мониторинга може да се окаже, че плановете за управление не отразяват реалното състояние на горите, заплахите и тенденциите. В такъв случай трябва да се потърси съвет от специалисти, които да определят дали има пропуски в плановете и дали досегашния модел на стопанисване е критичен за опазването на вида екосистема. При установяване необходимост от промяна към по-строг режим на стопанисване, териториите с наличие на ВКС 3 могат да бъдат включени в План за действие за опазване на биоразнообразието в рамките на по-голям ландшафтен обект или могат да бъдат включени в защитени територии.

ВКС 4. ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, КОИТО ИЗПЪЛНЯВАТ ВАЖНИ ПРИРОДНИ ФУНКЦИИ В КРИТИЧНИ СИТУАЦИИ (НАПР. ЗАЩИТА НА ВОДОСБОРИ, КОНТРОЛ НА ЕРОЗИЯТА).

Тази ВКС се отнася до важните екологични функции на стопанисваната гора. Определени са следните компоненти:

- **Гори представляващи единствени източници на питейна вода**
- **Гори от решаващо значение за водосбора**
- **Гори с решаващо противоерозионно значение**
- **Гори с пожарозащитни функции**
- **Гори с решаващо значение за земеделието и рибарството**

На територията на ТП ДГС „Мъглиж” са представени типове ГВКС, свързани с екологичните функции на горските екосистеми. Определянето на тези консервационни стойности е извършено по данни от лесоустройствения проект и проведени интервюта с горските служители и местните заинтересовани страни. За всяка една от идентифицираните ВКС-та за територията на ТП ДГС „Мъглиж” са разписани конкретни мерки за стопанисване и мониторинг.

ВКС 4.1 ГОРИ – ЕДИНСТВЕНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ПИТЕЙНА ВОДА

В България за ГВКС се считат всички ГТ попадащи в рамките на санитарно-охранителните зони 1 и 2 на източници за питейно-битово водоснабдяване, определени по реда на Наредба 3 от 2000 г. За ВКС се считат също и ГТ попадащи в близост до източници за питейно - битово водоснабдяване, но без определени официални СОЗ, когато те са територии, включващи реката и крайбрежните заливаеми ивици на разстояние от 3500 м над водовземането и 50 м под него с широчина не по-малка от 1500 м от двете страни на реката.

За територията на ТП ДГС „Мъглиж” в тази консервационна стойност попадат следните отдели и подотдели, определени като вододайна зона, обособени с цел снабдяване на населените места с вода за питейно - битови нужди (по ЛУП 2010 год. и данни от ТП ДГС „Мъглиж“)

Обособени са следните вододайни зони:

Списък на отдели и подотдели, определени като вододайни зони за ДГС Мъглиж	**Отдели**
Вододайна зона с. Селце	331-1,332е,332ж,332з,332-6,333а,333б,333в,333г, 333к,333л,333м,333н,333о 333п,333р,333с,333т,333у, 333-2,334м,334н,334о,

	334п,334р,334с,334-5, 334-6,336ж,336ж,336з, 336и,336-2,336-4,336-6 336-7,337а,337б,337в, 337г,337д,337-1,338б, 338в,338г,338д,338е,338ж, 338з,338и,338-1,338-2, 339в,339г,339д,339е,339ж, 339з,339и,339к,339л,339м, 339н,339о,339п,339р,339с, 339т,339у,339ф,339х, 339-3,339-4,340е,340ж, 340з,340и,340к,340л,340-1 340-2,341в,341д,341е, 341ж,341з,341и,341к,341л, 341м,341-1,341-3,342а, 342б,342в,342г,342д,342е 342ж,342н,342-1,342-2, 342-3,343а,343б,343г,344а, 344б,344в,344г,344д,344е, 344ж,344з,344и,344к,344л, 344м,344н,344о,344п,344р 344с,344т,344-1,344-2, 344-3,344-4,345а,345б, 345в,345г,345д,345е,345ж 345з,345и,345к,345л,345м, 345н,345о,345-1,345-2, 346а,346б,346в,346-1,346-2,346-3

Списък на отдели и подотдели, определени като единствени източници на питейна вода ТП ДГС „Мъглиж”	**Отдели**	**Площ, ha**
Каптажи		
с. Селце	8м,8н,330ж, 340л,44в,44у,40ю,35ф 35б1,35и1,33ж	93,6
гр. Мъглиж	238б, 235е,236з	18,9
с. Дъбово	174к,173ж, 168д,168г,75з,75д;	85
с. Борущица	353а,59ж, 61м, 61г	29,6

1. До обособяване на санитарно-охранителни зони за източниците на питейна вода, съгласно Наредба 3 от 2000 г., се използват следните общи препоръки за лесовъдска намеса в посочените насаждения:

- ✓ Да се подпомага създаването и поддържането на смесени насаждения с неравномерна пространствена структура;
- ✓ Да се използват лесовъдски системи, осигуряващи постоянно покритие на горските територии във водосбора с гора – не се прилагат голи и краткосрочно-постепенни сечи;
- ✓ Пълнотата на насажденията във водосбора да не намалява под 0.5, но и да не е по-висока от 0.8, тъй като се увеличава процента на евапотранспирация;
- ✓ Забрана за използване на голи сечи;
- ✓ Зоните в непосредствена близост до водоизточниците изискват повече внимание при планиране и провеждане на дейностите, минимално нарушаване на земната повърхност при извоз на дървесина, дърводобив с много ниска интензивност или липса на такъв.

2. Трябва да се извършва обучение на персонала, който участва в горскостопанските мероприятия. Обучението трябва да запознае персонала с ограниченията предизвикани от наличието на ВКС и мерките за опазване на тези стойности.

3. След обособяване на санитарно-охранителни зони за източниците на питейна вода, съгласно Наредба 3 от 2000 г., горскостопанските мероприятия трябва да се съобразяват с посочените в нея режими на стопанисване и опазване.

4. В процеса на учредяване на СОЗ, стопаните трябва да търсят компенсиране на пропуснатите ползи или увеличени разходи при стопанисването на горите .

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ НА ВКС 4.1

Горските стопани трябва да използват мониторинга на водите, извършван от компетентните органи – РИОСВ, басейновите дирекции или водностопанските фирми.

ВКС 4.2. ГОРИ С РЕШАВАЩО ЗНАЧЕНИЕ ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА ВОДНИЯ ОТТОК ВЪВ ВОДОСБОРИТЕ

В България за ГВКС се приемат всички ГТ, които представляват:
1. ГТ попадащи във водосборите на поройни водни течения, чиято лесистост надхвърля 40%;
2. Съобщества на клек (*Pinus mugo*);

3. ГТ представляващи горна граница на гората (ГГГ), определени по реда на ЗГ или попадащи в 200 метрова ивица под ГГГ;
4. Крайречни естествени гори от *Q. pedunculiflora, Q. robur, Fr. oxycarpa, Ulmus minor, U. laevis, Salix alba, Alnus glutinosa, Popolus alba, P. nigra, Platanus orientalis,* попадащи в заливаемата тераса на речното течение;
5. Горите между дигата и десния бряг на р. Дунав, горите на островите и 200 метровата ивица от високия бряг на реката;
6. Гори в 100 метровата ивица на реките Марица, Тунджа, Места, Струма, Арда, Лом, Цибрица, Огоста, Скът, Искър, Янтра, Вит, Съзлийка, Стряма, Осъм, Русенски Лом, Камчия, Велека, Резовска (Българския бряг);
7. ГТ попадащи в санитарно-охранителна зона 3 на язовирите чието основно предназначение е за питейни нужди, определени по реда на Наредба 3 от 2000 г.

За територията на ТП ДГС ”Мъглиж” са определени ГВКС, покриващи изискванията на т. 3 и 6, от определението, съгласно Националното ръководство за определяне на ГВКС.

Отдели и подотдели, представляващи ВКС 4.2.3 на територията на ТП ДГС Мъглиж”: 338а, 339а, 339б, 339-1, 339-2 с обща площ 16,1 ха

Отдели и подотдели, представляващи ВКС 4.2.6 на територията на ТП ДГС „Мъглиж”:247г, 247р, 247с, 247т, 247ц, 247ч, 247ш, 247ю, 247я, 247-2, 247-8, 247-9, 247-12, 247-13, 247-14, 247-15, 247-18, 247-19, 247-21, 247-22, 250н, 250п, 250р, 250с, 250у, 250ф, 250х, 250ц, 250ч, 250-2, 250-3, 250-4, 250-5, 250-6, 251а, 251б, 251д, 251е, 251-1, 251-2, 251-3, 251-4, 251-5, 251-6, 251-7, 251-8, 251-9, 252а, 252г, 252д, 252-1, 252-2, 252-3, 252-4, 252-5, 252-6, 253-1, 253-2, 256а, 256б, 256в, 256г, 256д, 256е, 256ж, 256з, 256и, 256м, 256-2, 256-3, 256-4, 256-5, 256-6, 256-7, 256-8, 256-9, 256-10, 256-11, 256-12, 256-13, 256-14, 257а, 257б, 257-1, 257-3, 257-4, 257-5, 257-6

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ НА ВКС 4.2

1. Провеждането на стопанска дейност трябва да се извършва съобразно Правилника за определяне, устройство и стопанисване на горите и териториите със специално предназначение. Планирането и стопанските дейности в ГВКС се съобразяват с поддържане и подобряване на ВКС 4.2.

3. За насажденията с ВКС 4.2.4 са в сила всички мерки, които са посочени за съответните насаждения, посочени във ВКС 3 за типа Крайречни заливни гори, доминирани от бяла върба.

4. В насажденията, формиращи защитната ивица около големите реки могат да се посочат следните общи препоръки за лесовъдска намеса:

✓ За намаляване повърхностния воден отток да се използват лесовъдски системи, осигуряващи постоянно покритие на горските територии във водосбора с гора – не се провеждат голи и краткосрочно-постепенни сечи;

✓ При нужда се провеждат залесителни мероприятия с подходящи местни видове за увеличаване лесистостта на водосбора;

✓ В насаждения с влошени структурни параметри и устойчивост да се планират и прилагат възстановителни мероприятия;

✓ Подпомага се създаването и поддържането на смесени насаждения с неравномерна пространствена структура;

✓ Пълнотата на насажденията във водосбора да не намалява под 0.5;

✓ Забрана за използване на голи сечи, освен в интензивните тополови култури, като след сечта е необходимо залесяване на площа в максимално кратки срокове;

✓ След прекратяване на стопанските дейности се извършва рехабилитация на нарушените терени (напр. извозни горски пътища);

5. Да се осигури запазването на ключови елементи на биоразнообразието – мъртва дървесина, острови на старостта, дървета с хралупи, зони на спокойствие и т.н.

6. Поради опасността от ерозия, трябва да се използват технологични схеми и техника, осигуряващи минимално нарушаване на земната повърхност при извоз на дървесина.

7. След прекратяване на стопанските дейности се извършва рехабилитация на нарушените терени (напр. извозни горски пътища);

8. Препоръчва се провеждане на обучение на персонала, участващ в горскостопанските мероприятия, което трябва да го запознае с ограниченията, предизвикани от наличието на ВКС и мерките за неговото опазване.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ НА ВКС 4.2

В мониторинга на ВКС 4.2. се включват параметри като здравословно състояние на гората, наличие и интензивност на ерозионните процеси, промени в структурата и състава на насажденията, количество и структура на мъртвата дървесина. Като допълнение се организира мониторинг на параметри, характеризиращи водорегулационните функции на гората, като динамика на лесистостта, ерозионните процеси, степен на повреди по крайречната растителност и др.

За определяне на отклонения в функционалността на тези гори може да се използва мониторинга на водите, извършван от компетентните органи – РИОСВ, басейновите дирекции или водностопанските фирми.

ВКС 4.3 ГОРИ С РЕШАВАЩО ПРОТИВОЕРОЗИОННО ЗНАЧЕНИЕ

В България за ГВКС се приемат всички ГТ, представляващи:

1. ГТ с наклон над 30º (или по-малък, при разположение под обработваеми земи, поляни, голини, редини, които са с наклон над 10º и дължина по-голяма от 200 м) с площ над 1 ha и пълнота над 0,6;
2. Гори, създадени по технически проекти за борба с ерозията, корекционни, брегозащитни и колматажни горски пояси,
3. Гори, предпазващи населени места или комуникации, разположени на пътя на паднали до момента лавини по данни от Планинската спасителна служба, гори в снегосборна област с наклон между 20º–50º, както и такива разположени под обезлесена снегосборна област с дължина над 200 м. и наклон над 20º;

От ГТ, включени на територията на ТП ДГС „Мъглиж” за тази консервационна стойност се покриват с определението по т.1 и 2.

Отдели и подотдели, представляващи ВКС 4.3.1 на територията на ТП ДГС „Мъглиж”: 37а, 40ю, 68в, 104б, 133а, 133н, 148а, 159е, 194е, 196е, 219з, 220а, 220ж, 220и, 221г, 226б, 226ж, 227и, 228в, 228д, 229в, 245г, 226ж
Отдели и подотдели, представляващи ВКС 4.3.2 на територията на ТП ДГС „Мъглиж”: 107г, 108-2, 119б1, 133к, 133л, 133м, 145-1, 148б, 149а, 151б, 151з, 156д, 156е, 171-5, 171-7, 229б, 230в, 230д, 233г, 279ц

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ НА ВКС 4.3

1. Стопанисването на гори, представляващи ВКС 4.3. трябва да е съгласно изискванията на ЗГ за горите със защитни функции и с насока към ограничаване опасността от развитие на ерозионни процеси.

2. Планирането и стопанските дейности в ГВКС се съобразяват с ВКС 4.3. Като общи препоръки за лесовъдска намеса могат да се посочат:

В горите с решаващо противоерозионно значение:

- ✓ Да се използват лесовъдски системи, осигуряващи постоянно покритие на горските територии с гора, като пълнотата на насажденията не се намалява под 0.5;
- ✓ Да се извеждат навреме отгледните мероприятия, особено в горските култури, за да се осигурят жизнеността и устойчивостта на насажденията;
- ✓ Когато пред насаждение от списъка на ГВКС 4.3 са поставени допълнително една или повече цели (напр. гори с рекреационни функции), лесовъдските мероприятия трябва да постигнат баланс между тях, но като приоритет остава осигуряване на противоерозионната функция;
- ✓ Подпомага се създаването и поддържането на смесени насаждения с неравномерна пространствена структура;

✓ При много стръмни терени (31-45°) не се водят голи сечи и краткосрочно постепенни сечи;

✓ При каменливи и урвести терени (над 45°) да не се провеждат стопански мероприятия;

✓ При извеждането на сеч да се използват техника и технологии, с които в минимална степен се нарушава растителната и почвената покривка;

✓ При нужда се провеждат залесителни мероприятия, като с предимство се използва коренната горскодървесна растителност;

В горите с решаващо значение против формиране на срутища и сипеи:

✓ Не се допуска извеждането на сечи;

✓ Провеждат се мероприятия за подпомагане на допълнително настаняване на растителност;

✓ Предвиждат се мероприятия за заздравяване устойчивостта в основата на склона при водни течения (включва изграждането на технически съоръжения за формиране на профил на равновесие).

3. Да се определят и картират пътищата и временни складове, които имат нужда от рехабилитация. След провеждането на дърводобива задължително се извършват необходимите възстановителни мероприятия, съобразно нарушенията на терена.

4. Да се разработят планове или правила за рехабилитация на нарушени или други територии, заплашени от ерозия и/или, в които мониторингът показва повишени нива на ерозия.

5. Препоръчва се провеждане на обучение на персонала, участващ в горскостопанските мероприятия, което трябва да го запознае с ограниченията предизвикани от наличието на ВКС и мерките за неговото опазване.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ НА ВКС 4.3

1. Препоръчително е да се осъществят контакти и консултации със специалисти от РИОСВ.

2. За горите с решаващо противоерозионно значение да се извършва два вида мониторинг – краткосрочен и дългосрочен:

- ✓ краткосрочен – наличие на прояви на съвременна ерозия (засегната площ). Наблюдение – всяка година;

- ✓ дългосрочен – правят се измервания на мощността на почвения профил и мъртвата горска постилка (МГП). Наблюдение – през 10 г.

3. За горите с решаващо значение против формиране на срутища и сипеи се отчита динамиката на следните параметри:

- ✓ При формиран сипей се отчита обема на отложените материали;
- ✓ Площна динамика на свлачището;
- ✓ Площна (обемна) динамика на зоната на разрушаване;

Наблюденията се извършват всяка година.

ВКС 4.4. ГОРИ, КОИТО ПРЕДСТАВЛЯВАТ БАРИЕРА ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО НА ПОЖАРИ

За ГВКС се приемат всички широколистни гори разположени между иглолистни насаждения, между иглолистни насаждения и населени места, между иглолистни насаждения и земи с различно селскостопанско ползване, имащи ширина на насаждението минимум 100 м. и максимум 250 м. и състав включващ всички широколистни видове без бреза, акация и тополови култивари.

Пожарите са част от естествената динамика на горските екосистеми. Горските пожари, независимо дали са възникнали по естествени причини или са причинени от хора, могат да се превърнат в унищожителни и неконтролируеми пожари, които да представляват сериозна заплаха за живота и собствеността на хората, или да застрашат екосистеми или видове. През последните десетина години пожарите оказват сериозно и продължително въздействие върху горите в България. Призната е важността на опазването на всички наши гори от по-нататъшни поражения от пожари. Едно насаждение в ключова позиция би могло да предотврати разпространението на пожарите в други територии. Добре развитата и гъста широколистна гора е по-устойчива на пожари в сравнение с по-рядката широколистна или иглолистна гора, заради листопада и гниенето. При големите пожари, широколистните гори са с най-плътно покритие от листа, а в същото време листата опадали при последния листопад са в начален стадий на гниене, поради което няма достатъчно запалим материал, ако сравним с иглолистните гори например. Друга гледна точка е, че гората трябва да е много добре развита, с плътно покритие на короните, така че да ограничи развитието на тревите и храстите като етажи. Това предполага ограничаване на дейности, които намаляват склопеността, оставят след себе си лесно запалими отпадъци и предизвикват

появата и развитието на растителни видове в долните етажи, докато гората не възстанови плътното си покритие.

За територията на ТП ДГС „Мъглиж “ са определени Гори, които представляват бариера за разпространението на пожари:
Отдели и подотдели, представляващи ВКС 4.4 на територията на ТП ДГС „Мъглиж”:
254и, 254к, 254л, 254м, 254н, 254о, 254т, 254у, 254ф, 254х, 254ц, 254ч с обща площ 15,7 ха

ВКС 4.5. ГОРИ С РЕШАВАЩО ЗНАЧЕНИЕ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА СЕЛСКОСТОПАНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ (ЗЕМЕДЕЛИЕ, РИБНИ ЗАПАСИ) И ЗА ЗАЩИТАТА НА ИНФРАСТРУКТУРНИТЕ ОБЕКТИ

Всички гори с критично въздействие върху горските функции, от които зависят земеделието, състоянието на рибните запаси, защитата на инженерни съоръжения са ГВКС, когато представляват:
1. Ивично разположени гори, в съседство с обработваеми земи, създадени или функциониращи като полезащитни горски пояси, когато широчината на горската ивица не е по-голяма от 100 м;
2. Крайречни гори доминирани от различни представители на род Salix по брега на река Дунав и нейните острови, заливани при високи водни стоежи на реката, както и по бреговете на реките Марица, Тунджа, Места, Струма, Арда, Лом, Цибрица, Огоста, Скът, Искър, Янтра, Вит, Съзлийка, Стряма, Осъм, Русенски Лом, Камчия, Велека, Резовска (Българския бряг).
3. Гори създадени за защита на инженерни съоръжения.

За територията на ТП ДГС „Мъглиж ” са идентифицирани гори, които отговарят на определението за ВКС 4.5.3, свързани със защита на иженерни съоръжения.

Списък на отдели и подотдели, представляващи ВКС 4.5

Гори отговарящи на определението за ВКС 4.5.	**Отдели и подотдели**	**Площ, ha**
Точка 3. Защитна ивица край второкласен път	Подотдели 208м,208н, 208п, 208-11,208-12, 208-13,246л, 254р,254с, 254-7,272е,272ж,272з, 272к,272л,272т,272б1, 272-5,272-6,272-8,272-13,321-е,321о,351б,351р;	Обща площ 21,3
Точка 3. Защитна ивица край ж.п. линия	53-3,54н,55г,55ж,55з, 55и,55к,55л,55м,56и,56л, 56м,56с,56т,57р,64 л2, 66и,66-9,67-е,67-1,68е,	Обща площ 380,8

	68-2,70г,71з,74ж,76к,76л, 76м,76-6,76-7,77з,77и, 77-12,77-13,78к,78л,78м, 78н,78п,78-12,78-13,79е, 79ж,79з,79-5,79-6,80а,81а, 81б,82к,82л,82-1,83ц,83б1, 83в1,83-1,85ю,85е1,85-4, 85-6,88п,88ф,88-6,88-7, 88-8,89с,89т,89ф,89-3,89-4, 146г1,146-6,149-11, 151а,151г,151ф,151ю,151я,151- 8,152а,153р,153с, 154о,154п,154р,154с,155з, 155и,155к,155м,155н, 155-4,156-9,157е,159д, 159ж,160в,160-1,165а, 166а, 171а,172в,172-1, 172-2,173в,173г,173-3, 175-9,184е,184-3,184-4,184- 5,186-е,186-3,187г, 187д,187з,187-3,187-4, 187-5,188е,188з,188и, 188к, 188-2,188-4,189е, 247л,247м,248-1,254в, 254г,254-3,321з,321и,322г, 322д,322и,322к,322л,322о, 322р,322т,322ц,322ч,322-3 322-4,322-5,322-8, 322-10,322-11,322-13,323а, 323-1,324а,324-1,325е, 325ж,325к,325л,325-2, 326и,326к,326л,326м, 326-3,326-4,327б,327в, 327г,327е,327с,327т,327-1, 328в,328д,328ж,328з,328и 328к,328т,328у,328-1,329и, 329к,329л1,351х;	

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ НА ВКС 4.5

За горите, създадени или функциониращи като полезащитни горски пояси, с най-добър ефект в практиката се утвърждава ажурният (продухваем) тип полезащитен пояс. Би следвало стопанисването да е насочено към оформянето и подържането именно на такъв тип пояси, чрез формиране на дървесен (горен) етаж и храстов (долен) етаж, като ажурността по цялата височина е не по-малка от 50% при равномерно разположение по дължина.

Препоръчва се в горите за защита на инженерни съоръжения отгледните сечи се водят с умерена интензивност. Възобновителните мероприятия трябва да осигурят плавен преход между старото и новото поколение гора, при което да не се намаляват съществено защитните функции. Това изисква прилагане на сечи с дълъг възобновителен период.

В насаждения, които граничат с открити (земеделски) територии или се намират по протежения на инфраструктурни обекти (пътища от Републиканската пътна мрежа) се оставя буферна защитна ивица с ширина 15-20 м., в която не се извършват лесовъдски мероприятия, с изключение на случай свързани с осигуряване на безопасност при използването на инфраструктурата и/или работещи в земеделските площи.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ НА ВКС 4.5

След провеждане на лесовъдски мероприятия е необходимо да се следи за изменения във състоянието и изпълнението на функции на гората като защитен фактор.

ВКС 5. ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, С РЕШАВАЩО ЗНАЧЕНИЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ ОСНОВНИТЕ НУЖДИ НА МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ (ПОМИНЪК, ПРЕПИТАНИЕ, БИТОВИ НУЖДИ, ЗДРАВЕ)

Тази ВКС се различава от биологичните и екологични стойности по участието на местните общности в ползването и управлението на гората. При определянето и трябва да се оцени потенциалната зависимост на местното население от ресурсите, които им дава дадена горска територия.

Една гора може да има статут на гора с ВКС, ако местните общности получават от нея жизненоважни горива, храни, фураж, лекарства, или материали за строителството, без да имат леснодостъпни алтернативи за тяхното набавяне. В такива случаи високата консервационна стойност изрично се определя като една или повече от тези основни потребности. Ако хората от някоя общност получават приходите си единствено от дадена гора и нямат алтернативен източник на доходи, то тази гора има ВКС.

Съгласно националното ръководство за определяне на ГВКС, в България следните ресурси могат да характеризират ВКС 5, според нивото на зависимост на местното население от тях, наличието на лесно достъпни заместители и взаимодействието с други ВКС:

- Дърва за огрев и битови нужди
- Паша и фураж – сено и листна маса
- Гъби
- Други недървесни продукти – лечебни растения, горски плодове, охлюви, продукти от лов и други (недървесни горски продукти, с които може да се търгува, включително уловени животни, смоли, плодове, и т.н.)
- Водоснабдяване (вода за пиене и за всекидневни нужди – виж ВКС 4.1)

Годишно ползване на дърва по ЛУП – 34809 куб. м. (лежаща маса)

Продажби от промишлен дърводобив на дърва:

- 2013г.- 30117 куб. м.
- 2014г.-26884 куб. м.
- 2015г.-26262 куб. м.

Продажби на физически лица:

- 2013г. - 2857 куб. м.
- 2014г. – 1217 куб. м.
- 2015г. – 798 куб. м.

Пашата в горите е регламентирана съгласно чл. 125 ал.1 от Закона за горите - ежегодно кметовете на община Мъглиж и Николаево издават заповеди на основание предложение на ТП ДГС Мъглиж, в които се посочват забранените за паша територии.

Билки, гъби и други странични ползвания на територията на ТП ДГС „Мъглиж“:

ТП ДГС „Мъглиж“ разполага с добри възможности за получаване на доход от билки, гъби и други странични ползвания. Предвид на това, че възможният добив силно варира в зависимост от годината, в ЛУП не се предвиждат конкретни количества.

Издадени позволителни :

- 2013 г.- 20 300кг. билки
- 2014 г.- 16 320кг. билки
- 2015 г.- 10 004кг. билки

Регистрирани изкупвателни пунктове:

- ЕТ „ НАН – комерсиал" гр. Казанлък общ. Кзанлък
- „Ехинацея” ЕООД гр. Казанлък общ. Казанлък
- „Европейски свят” ЕООД гр. Казанлък общ. Казанлък
- „ Симона фунги” ЕООД с. Тулово общ.- Мъглиж

Ловна дейност

Територията на ТП ДГС „Мъглиж“ по отношение на ползвателите се разделя на шест дивечовъдни участъка предоставени са им ловностопанските райони за стопанисване.

Държавните дивечовъдни участъци са два: ДУ“Пърково”; ДУ „ България”; ДУ Върбаница”; ДУ „Борущица”;ДУ „Петровското”„ ДУ Бетера”.

Предоставените ловностопански райони се стопанисват от 12 ловни дружини обединени в 3 ловни сдружения.

Всички ловни сдружения имат специалисти по ловно стопанство. Имат назначени и ловни надзиратели, като при тях специалиста по ловно стопанство съвместява функциите на ловен надзирател.

Държавните дивечовъдни участъци имат по двама специалисти по ловно стопанство.

Взаимоотношенията с всички са много добри. Исканите информации се представят в срок. Извършват таксацията на дивеча, изготвят проекто-плановете за ползване на дивеча, създават и поддържат специализирана фуражна база за дивеча, изграждат ловностопански съоръжения, регулират числеността на хищниците чрез индивидуален и групов лов.

Характерни представители на фауната, които са обект на лов:

- едър дивеч – благороден елен, сърна и дива свиня
- дребен дивеч – заек, фазан, яребица, кеклик, пъдпъдък, гургулица, гривяк, голяма белочела гъска, полудива патица, зеленоглава патица, лятно бърне, горски бекас и обикновена бекасина.
- хищници – вълк,чакал, лисица, бялка, язовец, черен пор

ВКС 6. ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, С РЕШАВАЩО ЗНАЧЕНИЕ ЗА СЪХРАНЯВАНЕ КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ И ТРАДИЦИИ, РЕЛИГИОЗНА И ЕТНИЧЕСКА ИДЕНТИЧНОСТ

Една гора може да се обяви за ГВКС, ако притежава или осигурява стойности, без които местната общност би претърпяла драстична промяна в културата, или за които общността няма алтернатива. Съгласно нормативната уредба в страната около 40 000 обекта на културно-историческото наследство в България имат статут на паметник на културата. Част от тях попадат в гори или са тясно свързани с горски територии.

Такива ГВКС в България, съдържащи ВКС 6, са всички:

1. Гори и земи от горския фонд попадащи в 500 м ивица около манастирите;

2. Гори или земи от горския фонд попадащи в 100 м ивица около параклиси, оброчища, аязма, текета, определени по приложения списък в *Приложение 6* и при консултации с местните хора;

3. Гори или земи от горския фонд попадащи в границите на паметниците на културата или в техните охранителни зони, определени по реда на Закона за Паметниците на Културата (ЗПК);

4. Гори или земи от горския фонд попадащи в ивица от 100 м около територии, традиционно свързани с провеждането в тях на събори, надпявания и други мероприятия, носещи стойност за съхраняване на културното наследство и националните традиции посочени в приложения списък по *Приложение 6.*

За територията на ТП ДГС „Мъглиж" са определени ВСК, които отговарят на изискванията на т.1 и т.3 от определението, съгласно Националното ръководство за определяне на ГВКС

Отдели и подотдели, представляващи ВКС 6.1 /Мъглижки манастир „Св.Николай"/на територията на ДГС Мъглиж: 235и, 235в, 235г, 235е, 235к, 234г, 234-8, 234в, 236е, 236д с обща площ 95,7 ха

Отдел и подотдел, представляващи ВКС 6.3 /Паметник на партизанин/ на територията на ДГС Мъглиж: 237-7 с площ 0,3 ха

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ НА ВКС 6

Да не се планират и провеждат мероприятия, които водят до промяна на ландшафта, облика на местностите и понижаване стойностите на гората като ВКС 6 (напр. голи сечи, реконструкции, краткосрочно-постепенни сечи, възобновителни сечи с голяма интензивност). Особено внимание трябва да се обърне на запазване и по възможност подобряване на естетическите и защитни функции на гората (запазване на мъртви стоящи и лежащи дървета, живи единични и групи дървета с интересни интериорни качества, дървета с хралупи, стари дървета). През туристическите сезони и периодите на провеждане на традиционните събори, панаири или културни, исторически, религиозни мероприятия на местното население, в отделите на провеждането им да не се извършват дърводобивни, извозни и други горскостопански дейности, нарушаващи духа и спокойното протичане на мероприятията.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ НА ВКС 6

През 5 години да се извършва консултация с местната власт, населението, културните и туристически организации за проверка дали определените ГВКС запазват значимостта си съгласно определението за ВКС 6, както и за поява и описване на нови ГВКС .

Ежегодно да се извършва контрол по дейностите предвидени в ЛУП и съобразени с препоръките и указанията за стопанисване на определените ВКС 6.

Мониторингът да се провежда чрез документална проверка и снимков материал.